

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Cizí jazyk – anglický	Kód modulu:	P-AJ 01
Nominální délka:	171 hodin (0/171)	Počet kreditů:	8
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako praktický, cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Získat jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku.

Vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s klientem/pacientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.

Kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů;
- popíše vybrané jevy morfologické a syntaktické;
- ovládá způsoby slovtvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky;
- používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem;
- vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji;
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních;
- interpretuje hlavní myšlenky přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti slovtvorby, internacionalismů a kontextu;
- orientuje se ve zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce, volně reprodukuje přečtený/vyslechnutý odborný text, vyjádří hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé;
- logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.

Obsah modulu**Cvičení:**

problematika zdraví a zdravého životního stylu;
zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál;
lidské tělo – anatomie a fyziologie;
zásady první pomoci;
profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu, práva pacientů;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetřovatelský proces – ošetřovatelská anamnéza, získávání informací a jejich vyhodnocení, ošetřovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetřovatelské péče;
ošetřovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb klienta/pacienta;
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
ošetřovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatрии a domácí péči, v akutní péči metodou ošetřovatelského procesu;
edukace klienta/pacienta.

Doporučené postupy výuky:

cvičení, semináře,
řízené individuální studium,
práce s literaturou.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ALLUM, V., McGARR, P. *Cambridge English for Nursing, Pre-Intermediate*. Cambridge University Press, 2010. ISBN: 978-0-521-14133-8
ALLUM, V., McGARR, P. *Cambridge English for Nursing, Intermediate*. Cambridge University Press, 2010. ISBN: 0521715407
BOSHER, S. D. *English for Nursing, Academic Skills*. University of Michigan Press, 2008. ISBN: 9780472032273
BOSHER, S. D. *Talk Like a Nurse, Communication Skills Workbook*. Kaplan Publishing, 2014. ISBN-13: 978-1-61865-450-2
GLERDINNING, E. H., HOWARD, R. *Professional English in Use: Medicine*. Cambridge University Press, 2007. ISBN-10: 0521682010
GRICE, T. *Everyday English for Nursing*. Elsevier, 2003. ISBN: 0702026875
HULL, M. *Medical English Clear and Simple: A Practice-Based Approach to English for ESL Healthcare Professionals*. DavisPlus, 2010. ISBN-10: 0803621665
RILEY, J. B. *Communication in Nursing*. Mosby, 2007. ISBN: 0323046762

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Cizí jazyk – německý	Kód modulu:	P-NJ 02
Nominální délka:	171 hodin (0/171)	Počet kreditů:	8
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Získat jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku. Vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru. Kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů; • popíše vybrané jevy morfologické a syntaktické; • ovládá způsoby slovtvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky; • používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem; • vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji; • zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních; • interpretuje hlavní myšlenky přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace; • odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti slovtvorby, internacionalismů a kontextu; • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce, volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, vyjádří hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé; • logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky. 			
<p>Obsah modulu Cvičení: problematika zdraví a zdravého životního stylu; zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál; lidské tělo – anatomie a fyziologie;</p>			

zásady první pomoci;
profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu,
práva pacientů;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetrovatelský proces – ošetrovatelská anamnéza, získávání informací a jejich
vyhodnocení,
ošetrovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetrovatelské péče;
ošetrovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb klienta/pacienta
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
ošetrovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii,
geriatrii a domácí péči, v akutní péči metodou ošetrovatelského procesu;
edukace klienta/pacienta.

Doporučené postupy výuky:

cvičení, semináře,
řízené samostudium,
práce s literaturou.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

DOLEŽALOVÁ, M. *Gesundheitswesen und Krankenpflege*. Hradec Králové: Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Hradec Králové, 1997.
DROSDOWSKI, G. (*Duden*) *Schülerduden, Fremdwörterbuch, neue Rechtschreibung* Mannheim: Dudenverlag, 2007.
DUSILOVÁ D., *Sprechen Sie Deutsch?* Praha: Polyglot, 2004.
FIRNHABER-SENSEN, V., SCHMIDT. G. *Deutsch im Krankenhaus*. Berlin: Langenscheidt, 2009.
KARASOVÁ, E. *Deutsch für Krankenschwestern*. Praha: Informatorium, 2010.
MOKROŠOVÁ, I. *Německo-český a česko-německý lékařský slovník*. Praha: Grada, 2002.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Odborná latinská terminologie	Kód modulu:	P- OLT 01
Nominální délka:	26 hodin (26/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň A 2 (B 1) podle SERR		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost odborné latiny výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá; • popíše stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy; • umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe; • vysvětlí základní mechanizmy latinské gramatiky; • čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text; • má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“; • je schopen přesného, výstižného a logického vyjadřování. 			
Obsah modulu:			
Přednášky:			
latinská abeceda, délka slabik, přízvuk, výslovnost; tvarosloví substantiva I.-V deklinace; slovesa I.-IV. konjugace, sloveso esse; adjektiva I.,II.,III. deklinace, participia přítomného času, chemická názvosloví; latinské prefixy, sufixy, slova složená; návuk aktivního užívání latinské terminologie v odborné komunikaci s důrazem na terminologii.			
Doporučené postupy výuky:			
přednáška, diskuze, konzultace, řízené samostudium.			
Způsob ukončení: ZK			
Hodnocení výsledků studentů:			
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			
Doporučená literatura:			
BYDŽOVSKÝ, J. <i>Latina pro zdravotníky</i> . Radek Veselý, 2005. ISBN 80-86376-38-9 KÁBRT, J. <i>Jazyk latinský I</i> . Praha: Informatorium, 2001. ISBN 80-86073-7 VOKURKA, M., HUGO, J. <i>Praktický slovník medicíny</i> . Praha: Maxdorf, 2004, ISBN 80-7345-009-7.			

SEINEROVÁ, V. *Úvod do latinské terminologie*. Fortuna, 2007. ISBN - 978-80-7168-99-7

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.	
Název modulu:	Zdravotnické právo ve vztahu k ošetřovatelství	Kód modulu:	P – ZPO 01
Nominální délka:	18 hodin (12/6)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace předmětu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický, zaměřený na právo a legislativu. Seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotní a sociální péče, včetně práv a povinností zdravotnických pracovníků, pacientů/klientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.			
Předpokládané výsledky modulu : Student: <ul style="list-style-type: none">• popíše právní úpravu týkající se poskytování zdravotní a sociální péče;• vyjmenuje práva pacientů/klientů a umí je aplikovat v praxi;• vysvětlí účel zdravotního pojištění, objasní práva a povinnosti pojištěnců;• objasní, jak je zajištěno poskytování zdravotní péče cizincům;• umí aplikovat právo na ochranu osobnosti na situace z ošetřovatelské praxe;• umí objasnit, jak je řešeno sociální zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobě tíživé situace.			
Obsah modulu Přednášky: platná legislativa ČR: Ústava ČR, mezinárodní úmluvy a jejich geneze, právní řád ČR; legislativa vztahující se k poskytování zdravotní péče a sociálního zabezpečení v ČR: úmluva o biomedicíně a zákony vymezující tuto problematiku, hierarchie těchto právních norem; systém zdravotního pojištění, zdravotních pojišťoven, vykazování zdravotní péče a její úhrada, financování zdravotní péče cizinců; sociální politika ČR, sociální pojištění, poskytování sociálního zabezpečení a sociálních služeb; organizace sociálních služeb, typy neziskových organizací a jejich význam při poskytování sociálních služeb; WHO, její postavení, význam a zdravotní programy; právní odpovědnost pracovníků ve zdravotnictví; pracovně právní vztahy. Cvičení: systém zdravotního pojištění, zdravotních pojišťoven, vykazování zdravotní péče a její úhrada, financování zdravotní péče cizinců; etické aspekty poskytování zdravotní péče versus právní úprava, úmluva o biomedicíně, informovaný souhlas pacienta; organizace sociálních služeb a jejich význam; pracovně právní vztahy.			

Doporučené postupy výuky:

přednášky, cvičení,
semináře,
konzultace, řízené samostudium,
práce s informačními zdroji.

Způsob ukončení: Z, KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- MACH, J. *Lékař a právo – praktické rady pro lékaře a zdravotníky*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3683-9.
- MACH, J. *Medicínské právo Co a jak – praktické rady pro lékaře a zdravotníky*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-218-3.
- UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2658-8.
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
- Zákon č. 96/2001 Sb. Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny.
- Zákon č. 201/2017 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních.
- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- Vyhláška č. 391/2017 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.
- Vyhláška č. 385/2006 Sb., o zdravotnické dokumentaci.
- VONDRÁČEK, L. WIRTHOVÁ, V. *Právní minimum pro sestry*. Praha: Grada 2009. ISBN 978-80-247-3132-2.
- VONDRÁČEK, L. *Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní a staniční sestry*. Praha: Grada 2005. ISBN 80-47-1198-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Management, ekonomika a pojišťovnictví	Kód modulu:	P – MEP 01
Nominální délka:	30 hodin (18/12)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OVP 01, P- ZDP 01, P-SOC 01, P-KOM 01.		
Anotace předmětu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů, vytvářením strategií řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Studenti se naučí teorii řízení kvality, metodikám vypracování standardů ošetrovatelské péče a metodám auditní činnosti. Poskytuje orientaci ve zdravotnicko-ekonomické problematice, o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví a ekonomických aspektech tohoto podnikání.</p> <p>Modul zahrnuje úvod do teorií a zásad managementu, leadership a etické rozhodování v této oblasti, poskytuje základní znalosti úrovní a postupů řízení, zabývá se problematikou administrativních činností v práci sestry. Informuje studenty o veřejném zdravotním pojištění, podmínkách poskytování a způsobu vykazování a úhrady zdravotní péče.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezí úlohu managementu jako nástroje řízení a možnosti jeho uplatnění v ošetrovatelské péči; • kategorizuje metody a nástroje managementu; • popíše principy časového managementu a aplikuje je na úsek ošetrovatelské péče; • popíše principy řízení ošetrovatelské péče; • vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na ošetrovatelskou péči; • objasní funkci standardů; • objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku ošetrovatelské péče; • vymezí fáze krizového managementu; • umí používat metody rozhodování; • má znalosti o základních ekonomických kategoriích; • samostatně analyzuje problémy, řeší je a vytváří obecné závěry; • aplikuje teoretické znalosti v praxi; • orientuje se ve veřejném zdravotním pojištění; • dokáže administrativně vykázat poskytnutou zdravotní péči. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
<p>management, význam a uplatnění v ošetrovatelství; koncepční rámec managementu; osobní management; management lidských zdrojů, personální management; marketing; management organizační jednotky; management kvality ošetrovatelské péče, standardy, auditní činnost, řízení kvality v ošetrovatelství;</p>			

zdravotní politika;
financování zdravotnických služeb;
ekonomická podstata zdravotnických služeb;
poptávka a nabídka zdravotnických služeb;
veřejné zdravotní pojištění – rozsah, práva a povinnosti pojištěnce;
způsoby vykazování zdravotní péče;
zdravotní pojišťovny v ČR;
administrativa v ošetrovatelství.

Cvičení:

práce s informačními systémy a komunikace v managementu ošetrovatelství;
využití managementu času;
využití managementu změn;
metodika vypracování ošetrovatelských standardů;
modelové situace krizového managementu.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
semináře, cvičení, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
řešení modelových situací, projekty.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

Doporučená literatura:

BLAŽEK, L. Management – Organizování, rozhodování, ovlivňování. 2.rozšířené vydání. Grada: 2014. ISBN: 978-80-247-4429-2

DRUCKER, F. P. Výzvy managementu pro 21. století. Praha: Management press, 2000. ISBN 80-7261-021-X.

GLADKIJ, I. Kvalita zdravotní péče a metody jejího soustavného zlepšování. Brno: IDV PZ 1999. ISBN 80-7013-272-8.

GROHAR-MURRAY, M.E., DI CROCE, H.R.: Zásady vedení a řízení v oblasti ošetrovatelské péče. Praha, Grada, 2003. ISBN 80-247-0267-3.

JEDINÁK, P. Management. Plzeň, Aleš Čeněk, 2009. ISBN: 978-80-7380-230-1

ŠKRLA P., ŠKRLOVÁ M. Kreativní ošetrovatelský management. Praha: Advent – Orion s.r.o., 2003. ISBN 80-7172-841-1.

VANČUROVÁ, A., KLAZAR, S. Sociální a zdravotní pojištění: úvod do problematiky. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-381-2.

Zákon č. 372/2011 Sb. Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)

Zákon 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Zákon 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

Zákon 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Zákon 551/1991 Sb., o všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Veřejné zdravotnictví	Kód modulu:	P-VEZ 01
Nominální délka:	18 hodin (18/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu:			
Modul je koncipován teoretický. Seznamuje studenty se zdravotní politikou SZO a její realizací na úrovni našeho státu, dále s druhy a formami zdravotních služeb a podmínkami jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních. Součástí je rovněž mezinárodní klasifikace a zdravotnická statistika.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní zdravotní politiku SZO; • akceptuje hlavní cíle evropské strategie programu „Zdraví 21“; • objasní úlohu státu ve zdravotní politice společnosti; • orientuje se v systému zdravotní péče v ČR; • popíše druhy a formy poskytovaných zdravotních služeb; • vysvětlí podmínky jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních; • je seznámen se základy MKN, demografie a zdravotnické statistiky; • orientuje se v poskytování zdravotnické péče ve vybraných zemích, zvl. EU. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
zdravotní politika SZO a její realizace na úrovni našeho státu; úloha státu ve zdravotní politice společnosti; cíle a úkoly zdravotní politiky; faktory ovlivňující zdravotní politiku; systém zdravotní péče v ČR; financování zdravotní péče; řízení zdravotnictví. druhy a formy zdravotních služeb: podmínky jejich poskytování; pracovníci ve zdravotnictví. strategie obnovy a podpory zdraví v ČR: demografická charakteristika obyvatelstva a jeho zdravotní stav; koncepte obnovy a podpory zdraví v ČR; zdravotnická statistika; mezinárodní klasifikace nemocí.			
Doporučené postupy výuky:			
přednášky, skupinová práce, práce s informacemi, řízené samostudium.			
Způsob ukončení: Z, KZ			

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů je definován v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektuje požadavky platných dokumentů o vyšším odborném vzdělání.

Doporučená literatura:

BARTÁK, M. *Ekonomika zdraví: sociální, ekonomické a právní aspekty péče o zdraví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-503-8.

BRYNDOVÁ, L. et al. *Health care systems in transition: Czech Republic*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe on behalf of the European Observatory on health Systems and Policies, 2009.

DETELS, R. et al. *Oxford textbook of public health – 5th edition*. Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN: 978-0-19-921870-7.

DOLANSKÝ, H. *Veřejné zdravotnictví*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav ošetrovatelství, 2008. ISBN 978-80-7248-494-2.

DRBAL, C. *Budoucnost zdraví a zdravotnictví*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2008. ISBN 978-80-86729-39-8.

HOLČÍK, J. *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 293 s. ISBN 978-80-210-5239-0

JANEČKOVÁ, H., HNILICOVÁ, H. *Úvod do veřejného zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-592-9.

JAROŠOVÁ, D. *Organizace a řízení ve zdravotnictví*. 2. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008. ISBN 978-80-7368-605-5.

KASALOVÁ-DAŇKOVÁ, Š. et al. *Vývoj zdravotnictví České republiky po roce 1989: vydáno k 50. výročí ÚZIS ČR*. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, 2010. ISBN 978-80-7280-900-4.

Kolektiv autorů. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví*. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 80-7168-943-2.

ŠATERA, K. *Zdravotní pojištění a ekonomika*. 2. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2012. ISBN 978-80-7454-135-3.

VURM, V. et al. *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-997-9.

ZAVÁZALOVÁ, Helena et al. *Inovované dodatky k vybraným kapitolám ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2008. [ISBN 9788024615691](https://doi.org/10.1007/978-80-246-1569-1).

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ochrana veřejného zdraví, zdravý životní styl	Kód modulu:	P – OVZ 01
Nominální délka:	38 hodin (26/12)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
<p>Anotace modulu ochrana veřejného zdraví: Modul je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Seznamuje studenta s obecnou epidemiologií a epidemiologickými metodami práce, prevencí nozokomiálních nákaz, problematikou drogové závislosti – s jejími riziky, prevencí a léčbou a následnou péčí při závislosti.</p> <p>Anotace modulu zdravý životní styl: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Studentům umožňuje získat profesní znalosti a dovednosti z oblasti podpory zdraví a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích života. Seznámí se s efektivní edukací a poskytováním informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem zdraví; • charakterizuje problematiku veřejného zdraví a jeho ochranu; • orientuje se v platné legislativě týkající se veřejného zdraví; • popíše determinanty a faktory ovlivňující zdraví; • charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku; • charakterizuje zdravotní stav obyvatelstva a životního prostředí v regionu; • orientuje se v programech podpory zdraví; • objasní obecné zásady zdravého způsobu života; • uvede formy a prostředky upevňování zdraví a předcházení nemocem vhodné pro různé typy klientů (včetně zdravotnických pracovníků); • edukuje klienta v jednotlivých oblastech zdravého způsobu života; • objasní rizikové faktory poškozování zdraví; • orientuje se v problematice různých druhů závislostí; • poskytne adekvátní informace při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit; • definuje pojem primární, sekundární a terciární prevence; • objasní prevenci nozokomiálních nákaz, infekčních a neinfekčních chorob; • realizuje a zpracuje samostatně nebo v týmu projektovou průzkumnou práci na téma zdravý životní styl, posoudí a vyhodnotí informace. 			
<p>Obsah modulu Přednášky ochrana veřejného zdraví: veřejné zdraví a jeho ochrana; zdraví a jeho determinanty;</p>			

definice zdraví;
holistické pojetí zdraví;
determinanty a faktory zdraví jedince a populace;
zdravotní stav obyvatelstva ČR;
program „Zdraví pro všechny v 21. stol.“;
národní program podpory zdraví a jeho analýza;
regionální a dílčí programy podpory zdraví, jejich cíle a priority;
zásady tvorby programu podpory zdraví;
zdravotní výchova veřejnosti, legislativa;
prevence – primární, sekundární, terciární;
prevence nozokomiálních nákaz;
prevence infekčních a neinfekčních onemocnění;
základy hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví;
význam a perspektiva výchovy ke zdraví.

Přednášky zdravý životní styl:

zdravý životní styl a rizikové faktory;
individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života;
odpovědnost za vlastní zdraví;
oblasti zdravého způsobu života;
výchova ke zdravému způsobu života;
poškození vlastního zdraví, rizikové faktory, problematika závislosti;
zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě.

Cvičení zdravý životní styl:

zdravý životní styl a rizikové faktory;
individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života;
odpovědnost za vlastní zdraví;
oblasti zdravého způsobu života;
výchova ke zdravému způsobu života;
poškození vlastního zdraví, rizikové faktory, problematika závislosti;
zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
skupinová práce,
konzultace, řízené samostudium,
projektové vyučování.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BARTUŇKOVÁ, S. *Stres a jeho mechanismy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1874-6
BEDRNOVÁ, E. a kol. *Management osobního rozvoje: Duševní hygiena, sebeřízení a efektivní životní styl*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-198-0.
CARNEGIE, D. & ASSOCIATES. *Jak překonat starosti a stres*. 1. vyd. Praha: Práh 2011. ISBN 978-80-7252-320-7

ČELEDOVÁ, L.; ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3213-8.

HAVLÍNOVÁ, M., KOPŘIVA, P., MAYER, I., VILDOVÁ, Z. a kol.: *Program podpory zdraví ve škole*. 2. rozšířené vyd. Praha: Portál. 2006. ISBN 80-7178-263-7.

HOLČÍK, J. *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost: k teoretickým základům cesty ke zdraví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-7392-129-3.

KALINA, K. a kolektiv, *Základy klinické adiktologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-2471-411-0.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Hořet, ale nevyhořet*. 2. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-7195-573-3.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Jak neztratit nadšení*. 1. vyd. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-551-3.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-774-4

KUBEŠOVÁ MATĚJOVSKÁ, H.; HOLÍK, J.; WEBER, P.; MELUZÍNOVÁ, H.; MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2715-8

MARKOVÁ, M. *Determinanty zdraví*. 1. vyd. Brno: NCONZO 2012. ISBN 978-80-7013-545-7.

MÜLLEROVÁ, D. et al. *Hygiena, preventivní lékařství a veřejné zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2014. Učební texty UK Praha. ISBN 978-802-4625-102.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. 3. dopl. a opr. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-267-6

NEŠPOR, K. *Zůstat střízlivý*. 1. vyd. Brno 2006. ISBN 80-7294-206-9

PRAŠKO, J. *Jak se zbavit napětí, stresu a úzkosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0185-5.

PRAŠKO, J. PRAŠKOVÁ, H. *Proti stresu krok za krokem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0068-9.

VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. *Sestry v nouzi. Syndrom vyhoření, mobbing, bossing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3174-2

VURM, V. *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Triton 2007. ISBN 978-80-7254-997-9

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Komunikace	Kód modulu:	P- KOM 01
Nominální délka:	50 hodin (4/46)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace nejen s pacienty/klienty, ale i se spolupracovníky popř. rodinnými příslušníky a dalšími osobami.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí principy komunikace na různých úrovních sociálních vztahů; • popíše zásady vedení rozhovoru a aplikuje je v konkrétní situaci; • profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje v konkrétních situacích; • rozumí verbálním i neverbálním projevům pacientů/klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat; • popíše sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci. 			
<p>Obsah modulu Přednášky: komunikace jako forma sociální interakce; verbální komunikace – komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál, psychologický dopad komunikace na klienta; chyby v komunikaci.</p> <p>Cvičení: neverbální komunikace – proxemika, posturologie, haptika, mimika, kinezika, gestika; nácvik v modelových situacích; baby masáže; rozhovor – obsah, fáze, druhy, kladení otázek, zaujímání a projevoování postojů; bazální stimulace; devalvace, evalvace; naslouchání; asertivita, agresivita; komunikace v zátěžových situacích (např. v terminálním stadiu, s rodinou, s handicapovaným klientem, s cizincem), prevence a řešení konfliktů; řešení modelových situací: komunikace s pacientem/klientem různého věku a zdravotního stavu a na různých úsecích klinické praxe, komunikace s příbuznými; multikulturní komunikace; komunikace s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky, s praktikanty; komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace.</p>			

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
demonstrace (i s využitím multimediálních prostředků),
řešení a rozbor modelových situací,
procvičování vedení interview,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- DEVITO, J. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2018-0.
- FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1314-4.
- HEKELOVÁ, Z. *Manažerské znalosti a dovednosti pro sestry*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4032-4.
- JANÁČKOVÁ, L., WEISS, P. *Komunikace ve zdravotnické péči*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-477-9.
- JANÁČKOVÁ, L. *Praktická komunikace pro každý den*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2479-9.
- LINHARTOVÁ, V. *Praktická komunikace v medicíně*. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1784-5.
- LEWIS, D. *Tajná řeč těla*. Praha: Bondy, 2012. ISBN 978-80-904471-7-2.
- PEASE, A. *Řeč těla*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-921-7.
- PLEVOVÁ, I. *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2968-8.
- POKORNÁ, A. *Komunikace se seniory*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3271-8.
- PTÁČEK, R. *Etika a komunikace v medicíně*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3976-2.
- VENGLÁŘOVÁ, M., MAHROVÁ, G. *Komunikace pro zdravotní sestry*. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1262-8.
- VYMĚTAL, J. *Průvodce úspěšnou komunikací: efektivní komunikace v praxi*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2614-4.
- WALTER, B., VELTEN, H. *Masáže kojenců*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2739-4.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Sociologie	Kód modulu:	P-SOC 01
Nominální délka:	12 hodin (12/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
<p>Anotace předmětu : Modul je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a ošetrovatelství. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, získá poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi.</p>			
<p>Předpokládané výsledky: Student</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe sociologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti zdravotní péče; • je schopen vymezit a správně používat sociologickou terminologii; • dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky; • rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané sociální jevy a procesy; • je schopen reflektovat sociální souvislosti nemocí a sociálně patologickou specifiku pacientů/klientů. 			
<p>Obsah modulu Přednášky: předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplíny; sociologické teorie; sociální útvary; sociální procesy; sociální struktura; aplikovaná sociologie: sociologie nemoci a zdravotní péče; sociologie organizace, práce; sociální patologie; migrace- sociální, politická, ekonomická.</p>			
<p>Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium.</p>			
<p>Způsob ukončení: KZ</p>			
<p>Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.</p>			

Doporučená literatura:

BARTLOVÁ, S. *Sociální patologie*, Brno: IDVPZ, 1988. ISBN 80-7013-259-0.

BARTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. Grada, 2005. ISBN 80-247-1197-4.

BAUMAN, Z. *Myslet sociologicky*. 1. vyd. Praha: Slon, 1997. 233 s. ISBN 80-85850-14-1.

BURIÁNEK, J. *Sociologie*. Praha: Nakladatelství Fortuna, 1996. ISBN 80-7168-304-3

FISCHER, S. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2. rozšíř. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. 231 s. ISBN 978-80-247-5046-0

HAVLÍK, Radomír. *Úvod do sociologie*. 5. autoriz. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 128 s. ISBN 978-80-246-1385-7.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-25-7.

NOVOTNÁ, E. *Základy sociologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2396-9.

PETRUSEK, M. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1.

SAK, P., KOLESÁROVÁ, K. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3850-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Anatomie a fyziologie	Kód modulu: P – ANF 01
Nominální délka:	75 hodin (70/5)	Počet kreditů: 4
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Spojení anatomie a fyziologie umožňuje poznat studentům vývoj a funkci orgánů, orgánových soustav a řízení lidského organismu jako celku. Cílem modulu je seznámit studenty se stavbou a terminologií anatomických struktur a fyziologickými funkcemi jednotlivých orgánových systémů lidského těla a poznatky aplikovat v ošetrovatelské praxi. Na získané znalosti navazuje předmět patologie.		
Předpokládané výsledky modulu: Student: <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí složení živé hmoty;• objasní vývoj, řízení a funkci lidského organismu;• demonstrovuje na modelech stavbu, uložení a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav;• chápe organismus jako funkční celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav.		
Obsah modulu Přednášky: stavba buňky, fyziologie buňky, funkční morfologie tkání; stavba, spojení kostí, skelet; stavba příčné pruhovaného svalu, přehled svalových skupin; fyziologie svalové tkáně; anatomie srdce, přehled artérií a vén; fyziologie srdce a krevního oběhu před a po zátěži; krvotvorba, fyziologie krve; lymfatický systém, fyziologie lymfatického systému; imunitní systém, fyziologie imunitního systému; anatomie dýchacího ústrojí; fyziologie dýchacího ústrojí, fyziologie dýchání; anatomie trávicího ústrojí, topografické poměry v dutině břišní; fyziologie trávicího systému, fyziologie trávení a vstřebávání; anatomie a fyziologie močového ústrojí, pohlavní ústrojí muže; fyziologie ledvin, acidobazická rovnováha tělesných tekutin; anatomie pohlavního ústrojí ženy, topografické poměry v malé pánvi; fyziologie pohlavního ústrojí ženy; oplození, vývoj embrya a plodu, placenta; anatomie velkých žláz s vnitřní sekrecí, hormonální regulace organismu; anatomie nervové soustavy; fyziologie nervové činnosti.		
Cvičení: orientace na lidském těle - roviny, osy, základní směry; fyziologie srdce a krevního oběhu před a po zátěži;		

praktická ukázka složení krve – spolupráce s transfúzním oddělením

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- ČIHÁK, R. *Anatomie 1.* 3.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3817-8.
ČIHÁK, R. *Anatomie 2.* 3.vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978- 80-246-2645-1.
ČIHÁK, R. *Anatomie 3.3.vyd.* Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5636-3.
DYLEVSKÝ, I. *Funkční anatomie.* Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3240-4.
DYLEVSKÝ, I. *Somatologie.* Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-86297-05-5.
HUTCHINSON, M., MALLAT, J., MARIEB, E. *Lidské tělo – obrazový atlas latinsko-česko – anglický.* CP Books a.s., 2005 ISBN 80-257-0662-4.
CHALUPOVÁ-KARLOVSKÁ, V. *Somatologie- anatomie a fyziologie člověka. 630 testových otázek a odpovědí.* Olomouc 2006. ISBN 80-7182-187-X.
MERKUNOVÁ, A., OREL, M. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory.* Praha: Grada 2008. ISBN 978-80-247-1521-6.
MOUREK, J. *Fyziologie.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3918-2.
ROKYTA, R. *Fyziologie.* Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-45-5.
TROJAN, S. *Lékařská fyziologie,* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0512-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Patologie	Kód modulu: P – PAT 01
Nominální délka:	36 hodin (30/6)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01	
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu. Zahrnuje oblasti patologické anatomie a patologické fyziologie.		
Předpokládané výsledky modulu: Student: <ul style="list-style-type: none">• popíše zevní a vnitřní příčiny nemocí;• vysvětlí pojmy nekróza, gangréna, atrofie, hypertrofie, hyperplazie;• vysvětlí podstatu vzniku konkrementů a patologických pigmentací;• popíše a charakterizuje obecné známky zánětu, charakterizuje specifický a nespecifický zánět;• uvede klasifikaci nádorů, objasní pojem prekanceróza;• vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav.		
Obsah modulu Přednášky: patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů; metody patologie; regresivní změny; progresivní změny; nemoci krve a krevetvorby; nemoci srdce a cév; patologie dýchacího ústrojí; patologie zažívacího ústrojí; patologie ledvin a vývodných cest močových; nemoci a poruchy žláz s vnitřní sekrecí; patologie nervového systému. Cvičení: patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů; metody patologie; regresivní změny; progresivní změny.		
Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, skupinové semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium.		
Způsob ukončení: Z, ZK		

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- BÁRTOVÁ, J. *Patologie pro bakaláře*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0794-8.
- BÁRTOVÁ, J. *Přehled patologie*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 278-80-246-2745-8.
- LANG, F., SILBERNAGEL, S. – *Atlas patofyziologie člověka*. 6. zcela přepracované vydání. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0630-X.
- MAČÁK, J., MAČÁKOVÁ, J., DVOŘÁČKOVÁ, J. *Patologie*. 2. doplněné vydání Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3530-6
- POVÝŠIL, C. a kol. *Speciální patologie 1 díl*. 1.vydání. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0951.
- POVÝŠIL, C. a kol. *Speciální patologie II. díl*. 1.vydání. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-484-5.
- POVÝŠIL, C. a kol. *Speciální patologie III. díl*. 1.vydání. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-526-4.
- STRÍTESKÝ, J. *Patologie: [učebnice pro zdravotnické školy a bakalářské studium]*. Vyd. 1. Olomouc: Epava, 2001, ISBN 80-86297-06-3.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Mikrobiologie a imunologie	Kód modulu:	P – MII 01
Nominální délka:	26 hodin (20/6)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P - ANF, P – OSP, P - OLT		
Anotace předmětu:			
<p>Modul mikrobiologie je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů. Předmět poskytne základní strukturu poznatků z bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie. Studenti se seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají podrobné znalosti o zásadách správného odběru a zasilání infekčního materiálu, seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami.</p> <p>Modul imunologie je koncipován jako teoretický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti imunologie, imunity organismu a očkování. Dále seznamuje studenty se základními imunologickými technikami, vyšetřeními a léčbou.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje a charakterizuje význam mikrobiologie, imunologie a epidemiologie; • analyzuje klasifikaci mikroorganismů; • charakterizuje anatomické a fyziologické bariéry, které představují ochranu organismu proti působení mikroorganismů; • identifikuje jedince s rizikem nákazy; • definuje rozdíl mezi nespecifickou a specifickou obranou; • charakterizuje podstatu imunitních mechanismů; • identifikuje patologii imunity; • definuje pojem infekce, imunita; • edukuje pacienty a jejich rodinné příslušníky ve smyslu ochrany a podpory zdraví; • dodržuje principy bariérového režimu při ošetřování pacientů. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
<p>definice a náplň oborů: mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie), imunologie, epidemiologie;</p> <p>mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika;</p> <p>odběr biologického materiálu, kultivace, antimikrobiální terapie;</p> <p>proces šíření nákazy, infekční onemocnění – jejich charakteristika a diagnostický management;</p> <p>nákazy – alimentární, respirační, kontaktní, nozokomiální a profesionální, protiepidemická opatření;</p> <p>imunita, imunitní systém, specifická a nespecifická imunita, podstata imunitních mechanismů, imunologické vyšetřovací metody;</p> <p>očkování, poruchy imunity, imunosupresivní léčba.</p>			
Cvičení:			
<p>mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika;</p> <p>odběr biologického materiálu;</p> <p>vyšetřovací metody v mikrobiologii;</p>			

imunologické vyšetřovací metody.

Doporučené postupy výuky:

přednášky, cvičení,
seminární práce, diskuze,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BARTUŇKOVÁ, J., PAULÍK, M. *Vyšetřovací metody v imunologii*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3533-7.

BARTUŇKOVÁ, J., ŠEDIVÁ, A., JANDA, A. *Imunodeficiency*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1980-1.

GÖPFERTOVÁ, D., PAZDIORA, P., DÁŇOVÁ, J. *Epidemiologie. Obecná a speciální epidemiologie infekčních nemocí*. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2223-1.

HAMPLOVÁ, L. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena*. Praha: Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-934-1.

HOŘEJŠÍ, V., BARTUŇKOVÁ, J. *Základy imunologie*. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-713-2.

MAĐAR, R. a kol. *Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-7169-365-0.

PODSTATOVÁ, H. *Základy epidemiologie a hygieny*. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-246-1631-5.

PŘÁVNÍ PŘEDPISY ČR

SCHINDLER, J. *Mikrobiologie pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3170-4.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Biofyzika	Kód modulu:	P – BFY 01
Nominální délka:	13 hodin (10/3)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-KLP 01		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se s jednotlivými druhy těchto metod a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se orientuje ve struktuře a vlastnostech molekul, popíše molekulové vlastnosti látek; • vysvětlí účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus (vliv gravitace, podtlaku a přetlaku, počasí, klimatu..); • popíše biomechanické funkce kostí a kloubů; • objasní princip činnosti srdce, krevního oběhu; • vysvětlí podstatu měření krevního tlaku; • popíše mechanismus dýchání a princip funkčního vyšetření plic; • chápe oko jako optickou soustavu, vysvětlí vady oka a korekce těchto vad; • vysvětlí vznik sluchového vjemu a negativní aspekty zvuku na lidské zdraví; • charakterizuje účinky ultrazvuku, ultrafialového záření a infračerveného záření na lidský organismus; • vysvětlí vznik a šíření akčních potenciálů, charakterizuje účinky elektrického proudu na lidský organismus; • orientuje se v principech radiologických vyšetřovacích a léčebných metod, popíše způsoby ochrany obyvatelstva při radiační havárii. 			
<p>Obsah modulu Přednášky: molekulová biofyzika – struktura, vlastnosti molekul a jejich souborů, molekulové vlastnosti látek; účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus – gravitační vlivy, klimatické vlivy, vliv podtlaku a přetlaku; biomechanika pohybového systému; biofyzika krevního oběhu; biomechanika dýchání; biofyzika smyslového vnímání, dioptrický systém oka, sluchový orgán a jeho funkce; elektrické vlastnosti tkání – akční potenciál, jeho vznik a šíření, akční potenciály srdeční, mozkové, svalové, léčebné využití elektrického proudu; termometrie – tělesná teplota a její regulace, teploměry; fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod – druhy a zdroje ionizujícího záření, biologické účinky záření, radiologické diagnostické a léčebné metody; radiační ochrana obyvatelstva.</p>			

Cvičení:

účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus;
biofyzika krevního oběhu;
termometrie – tělesná teplota a její regulace, teploměry;
biofyzika smyslového vnímání.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení v laboratoři, semináře, diskuze,
demonstrace,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BENEŠ, J., STRÁNSKÝ, P., VÍTEK F. *Základy lékařské biofyziky*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-244-2350-0
HÁLEK, J. et al. *Biofyzika pro bakaláře*. 2.vyd. Olomouc: UP, 2002. ISBN 80-244-0529-6
HUŠÁK, V. a kol. *Radiační ochrana pro radiologické asistenty*. Praha: Karolinum 2009. ISBN 978-80-244-2350-0
KOLEKTIV AUTORŮ (editor Vladislav Klener). *Principy a praxe radiační ochrany*. Praha: SÚJB, 2000. ISBN 80-238-3703-6.
ROSINA, J. a kol., *Biofyzika (Pro zdravotnické a biomedicínské obory)*. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4237-3
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění a související prováděcí předpisy

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Biochemie	Kód modulu:	P – BCH 01
Nominální délka:	13 hodiny (10/3)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje základní poznatky z biochemie, informuje o biochemické rovnováze vnitřního prostředí organismu a jeho změnách v souvislosti s různými druhy onemocnění a poruch. Důležitou součástí jsou informace o metodách a technikách odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a odesílání ke zpracování do laboratoří. Seznamuje studenty s jednoduchými orientačními metodami biochemických vyšetření.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu : Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy obecné a klinické biochemie; • objasní základní metabolické pochody probíhající v organismu; včetně jejich změn vznikajících v souvislosti s různými druhy onemocnění; • objasní metody a techniky odběru biologického materiálu na biochemické vyšetření; • orientuje se v základních biochemických vyšetřeních. 			
<p>Obsah modulu Přednášky: struktura a funkce základních stavebních složek živé hmoty; metabolické pochody a jejich poruchy; přeměna sacharidů; metabolismus bílkovin; metabolismus lipidů; přehled funkcí jater; trávení a zpracování potravy v zažívacím traktu; hospodaření s vodou a minerály; techniky odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření; uchování a odesílání biologického materiálu ke zpracování; acidobazická regulace.</p> <p>Cvičení: metabolické pochody; odběr biologického materiálu pro biochemické vyšetření; základní metody biochemického vyšetření.</p>			
<p>Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení v laboratoři, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium.</p>			
<p>Způsob ukončení: Z</p>			
<p>Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.</p>			

Doporučená literatura:

HOLEČEK, M. *Regulace metabolismu cukrů, tuků, bílkovin a aminokyselin*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1562-9.

HORÁK, V., STASZKOVÁ L., *Biochemie*, Praha: ČZU, 2009. ISBN 978-80-213-0980-7

KOOLMAN, J., RÖHM, K., H., *Barevný atlas biochemie*, Praha: Grada 2012. ISBN 978-80-247-2977-0

MATOUŠ, B. a kol., *Základy lékařské chemie a biochemie*, Praha: Galén 2010. ISBN 978-80-7262-702-8

ODSTRČIL, J. *Biochemie*. 2. upr. vyd. Brno: NCONZO, 2005. ISBN 80-7013-425-9.

ŠTERN, P. a kol. *Obecná a klinická biochemie pro bakalářské obory studia*, Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1979-8

VODRÁŽKA, Z. *Biochemie*. 2.vyd. Praha:Academia, 2002. ISBN 978-80-200-0600-4

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Hematologie	Kód modulu:	P - HEM 01
Nominální délka:	12 hodin (8/4)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko – praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků a indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfuzními komplikacemi.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se a umí definovat základní hematologické pojmy; • pojmenuje základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; • orientuje se v různých způsobech odběru krve pro hematologická vyšetření; • vysvětlí základní principy transfuzního lékařství; • popíše výrobu transfuzních přípravků a indikace pro jejich aplikaci; vysvětlí potransfuzní komplikace; • seznámí se s problematikou dárcovství krve. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
<p>klinická hematologie; základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; způsoby odběru krve pro hematologická vyšetření; základní principy transfuzního lékařství; laboratorní metody užívané v transfuzním lékařství; výroba transfuzních přípravků a indikace pro jejich aplikaci; potransfuzní komplikace; dárcovství krve a kostní dřeň.</p>			
Cvičení:			
<p>základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; odběr krve na hematologické vyšetření; transfuzní terapie, transfuzní přípravky, potransfuzní komplikace.</p>			
Doporučené postupy výuky:			
<p>demonstrace, cvičení, semináře, diskuze, procvičování, simulace reálných situací, práce s odbornou literaturou. řízené samostudium.</p>			
Způsob ukončení: Z			
Hodnocení výsledků studentů:			

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovatelské péče II*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1443-4.

PENKA M., TESAŘOVÁ E. A KOLEKTIV. *Hematologie a transfúzní lékařství*. 1.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3459-0

PENKA M., TESAŘOVÁ E. A KOLEKTIV. *Hematologie a transfúzní lékařství II*. 1.vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3460-6

ŘEHÁČEK V., MASOPUST J. A KOLEKTIV. *Transfúzní lékařství*. 1.vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4534-3

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Genetika	Kód modulu:	P – GEN 01
Nominální délka:	12 hodin (12/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Součástí modulu jsou informace o genealogických a cytologických vyšetřeních.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní genetické pojmy; • je schopen objasnit základní genetické závislosti; • vysvětlí podstatu řady onemocnění; • orientuje se v genetických a cytologických vyšetřeních, možnostech prevence. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
genetika – nauka o dědičnosti, základní terminologie, Mendelovy zákony v medicíně; typy dědičnosti chorob s genetickou složkou;			
cytogenetika – genetický materiál buňky a její organizace, chromozomy, karyotyp;			
molekulární genetika – nukleové kyseliny, jejich struktura a funkce, genetický kód;			
klinická genetika – vrozené vady způsobené mutageny, teratogeny, karcinogeny;			
vazba genů, genetické poradenství, lidský genom;			
imunogenetika, imunitní reakce, antigenní výbava, systém ABO, MNS, Rh, HLA;			
transplantace;			
genetika a péče o zdraví člověka, prevence genetických patologických stavů;			
eugenika, eufenika.			
Doporučené postupy výuky:			
přednáška,			
konzultace, řízené samostudium.			
Způsob ukončení: Z			
Hodnocení výsledků studentů:			
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			
Doporučená literatura:			
HENDERSON, M., <i>Genetika-50 myšlenek, které musíte znát</i> . Bratislava: Slovart, 2014. ISBN 978-80-7391-824-8.			
KEJNOVSKÝ, E., <i>Tajemství genů</i> . Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2478-7.			
KOČÁREK, E., PÁNEK, M., NOVOTNÁ, D. <i>Klinická cytogenetika I. Úvod do klinické cytogenetiky, Vyšetřovací metody v klinické cytogenetice</i> . Praha: UK, 2006. ISBN 80-246-1069-8.			
OTOVÁ, B. a kol. <i>Základy biologie a genetiky</i> . Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1100-7.			
SNUSTAD,P.,SIMMONS, M., <i>Genetika</i> . Brno: Masarykova Univerzita, 2009.ISBN 978-80-210-4852-2.			
THOMPSON, J., S.: <i>Klinická genetika</i> . Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-475-6.			

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Farmakologie	Kód modulu:	P – FAR 01
Nominální délka:	12 hodin (12/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný- teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01, P – KLP 01, P – BCH 01		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoretický. Skládá se z farmakokinetiky a farmakodynamiky. Seznamuje studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu.			
Předpokládané výsledky:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen zařadit lék do lékové skupiny; • vysvětlí hlavní a vedlejší účinky léků; • popíše hlavní lékové interakce; • objasní základy managementu ve farmakoterapii; • poučí klienta o způsobu užití a dodržování účelné farmakoterapie. 			
Obsah modulu:			
Přednášky:			
úvod do farmakoterapie, základní pojmy; distribuce léku v organismu; farmakokinetika v organismu; způsoby aplikace lék; žádoucí a nežádoucí účinky léků; vedlejší účinky léčiv; speciální farmakoterapie – základní lékové skupiny.			
Doporučené postupy výuky:			
přednáška, seminář, diskuze, konzultace, řízené samostudium, využití multimediálních programů.			
Způsob ukončení: KZ			
Hodnocení výsledků studentů:			
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			
Doporučená literatura:			
HYNIE, S. <i>Farmakologie v kostce</i> 2.vyd. Praha: Triton, 2009. ISBN 80-7254-1811. MARTÍNKOVÁ, J. a kol. <i>Farmakologie</i> . Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1356-4 MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. <i>Český lékopis 2009 – doplněk 2015</i> . Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-5522-9. PERLÍK, F. <i>Základy farmakologie</i> 2.vyd. Praha: Galén, 2011. ISBN 978-80-7262-759-2. SLÍVA, J., VOTAVA, M. <i>Farmakologie</i> . Praha: Triton, 2010. ISBN 978-80-7387-424-7. ZRUBÁLKOVÁ, K., KREJČÍK, Š. a kol. <i>Farmakoterapie v geriatrii</i> . Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5229-7.			

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Výživa a dietetika	Kód modulu:	P-VYD 01
Nominální délka:	24 hodiny (24/0)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úvodní moduly OVZ		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace o výživě a jejím významu pro celkový zdravotní stav člověka a o malnutrici. Seznamuje studenty se zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání. Součástí je hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti mezi výživou a zdravím; • charakterizuje jednotlivé složky výživy; • definuje základní pojmy z oblasti výživy; • dokáže vyhodnotit energetickou potřebu organismu a vypočítat potřebu základních živin pro jednotlivce; • objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav; • porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb; • vyhodnotí výživovou anamnézu pacienta v rámci ošetrovatelského procesu; • rozliší základní druhy léčebných diet a získané poznatky využívá v praxi. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
energetická a biologická hodnota výživy; složení stravy a význam jednotlivých složek ve výživě člověka; výpočet zastoupení základních živin, nerostných látek a vitamínů ve stravě; výpočet bazálního metabolismu; práce s tabulkami výživových hodnot; alternativní směry ve výživě; vymezení pojmů racionální a alternativní výživa; některé kulturní odlišnosti ve výživě a stravovacích návycích; výživa ženy: výživa v období těhotenství a laktace; výživa dětí: výživa novorozenců, kojenců a nedonošených dětí; výživa dětí v jednotlivých obdobích vývoje; výživa dospělých; výživa ve stáří; výživa nemocných; metody zjišťování výživové anamnézy; vyhodnocení stavu výživy nemocného; základní druhy léčebných diet – dietetika.			
Doporučené postupy výuky:			
přednášky, seminář, diskuze, konzultace, řízené samostudium.			
Způsob ukončení: Z			

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- ASTL, J.; ASTLOVÁ, E.; MARKOVÁ, E. *Jak jíst a udržet si zdraví*. 1. vyd. Praha: MAXDORF, 2009. ISBN 978-80-7345-175-2.
- FOŘT, P. *Tak co mám jíst?* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1459-2.
- KELLER, U., R. MEIER a S. BERTOLI. *Klinická výživa*. 1. vyd. Praha: Scientia Medica, 1993. ISBN 80-85526-08-5.
- KRCH, D., et al. *Poruchy příjmu potravy*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 802470840X .
- KUDLOVÁ, E., MYDLILOVÁ, A. *Výživové poradenství u dětí do dvou let*. 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1039-0.
- KUNOVÁ, V. *Zdravá výživa*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3433-0.
- NEVORAL, J., a kol. *Výživa v dětském věku*, 1.vydání, Praha: H&H 2003. ISBN 80-86-022-93-5.
- PIŤHA, J.; POLEDNE, R. a kol. *Zdravá výživa pro každý den*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2488-1.
- POLCAROVÁ, V.;JETELOVÁ, M. *Výživa jako nástroj pro podporu zdraví a udržení kondice ve vyšším věku*. 1. vyd. Podolí u Brna: Protis, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-903674-6-3.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Klinická propedeutika	Kód modulu: P- KLP 01
Nominální délka:	24 hodin (18/6)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako. Studenti jsou seznámeni s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka, rozpoznají příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny.		
Předpokládané výsledky: Student: <ul style="list-style-type: none">• rozpozná příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje;• používá a aktivně ovládá pojmy všeobecné symptomatologie;• demonstruje fyzikální vyšetření pacienta/klienta a zhodnotí jeho aktuální stav;• edukuje pacienta/klienta o podstatě vyšetření, jeho průběhu a zapojuje ho k aktivní spolupráci;• monitoruje pacienta/ klienta v průběhu vyšetření, ale i po vyšetření a dokumentuje důležité údaje;• popíše možné komplikace vyšetřovacích metod a preventivně jim předchází;• uplatňuje při práci tolerantní a empatický přístup;• dodržuje zásady asepse a prevence nozokomiálních nákaz.		
Obsah modulu Přednášky: úloha sestry při monitorování subjektivních a objektivních příznaků charakterizujících odchylku od zdraví; posouzení zdravotního stavu, anamnéza, fyzikální vyšetření pacienta/ klienta sestrou; propedeutická diagnostika – laboratorní vyšetřovací metody, endoskopické vyšetřovací metody, punkce, biopsie; diagnostické postupy v kardiologii; diagnostické postupy a metody v pneumologii; diagnostické postupy a metody v gastroenterologii; diagnostické postupy a metody v nefrologii; diagnostické postupy a metody v hematologii.		
Cvičení: posouzení zdravotního stavu, anamnéza, fyzikální vyšetření pacienta/klienta sestrou; propedeutická diagnostika – endoskopické vyšetřovací metody, punkce; diagnostické postupy a metody v jednotlivých oborech.		
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, seminář, diskuze, konzultace, řízené seminární práce, demonstrace, procvičování.		

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

CHROBÁK, L. a kol. *Propedeutika vnitřního lékařství*. Nové zcela přepracované vydání, testy. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-7254-174-9.

MAREK, J. A KOL. *Propedeutika klinické medicíny*. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-174-9.

MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., HERNOVÁ, R., ZAJIČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovatelské péče I*. Praha: Grada. 2006. ISBN 80-247-1442-6.

MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., ZAJIČKOVÁ, M.: *Kapitoly z ošetrovatelské péče II*. Praha, Grada. 2006. ISBN 80-247-1443-4.

NEJEDLÁ, M. , ŠAFRÁNKOVÁ, A. *Interní ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-17777-8.

NEJEDLÁ, M. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada. 2015. ISBN 978-80-247-4449-0.

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4402-5.

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika*. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-078-1.

NOVOTNÁ, J. *Klinická propedeutika pro SZŠ*. Fortuna, 2010. ISBN 80-7168-940-8

TOPINKOVÁ, E. *Obrazový atlas chorobných stavů*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1670-4.

TŘEŠKA, V. a kol. *Propedeutika vybraných klinických oborů*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0239-8.

ZEMAN, M. *Chirurgická propedeutika*. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-705-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Radiologie a nukleární medicína	Kód modulu:	P – RNM 01
Nominální délka:	25 hodin (20/5)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-KLP 01, P-BFY 01		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou náplní oborů: radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetrovatelské péče, mezioborové spolupráce a radiační ochrany.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- vysvětlí biologické účinky ionizujícího záření a možnosti ochrany;
- charakterizuje zobrazovací metody z hlediska jejich principu a významu pro diagnostické a léčebné účely;
- popíše přístrojovou techniku;
- vyjmenuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod;
- vysvětlí základní druhy opatření k ochraně zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek i možnosti improvizované ochrany;
- umí vysvětlit traumatologický plán.

Obsah modulu

Přednášky:

radiologie jako medicínský obor;
 biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany;
 základy fyziky ionizujícího záření, vlastnosti RTG záření, tvorba RTG obrazu;
 přístroje klasické rentgenologie;
 kontrastní látky, angiologická vyšetření, intervence, příprava pacienta/klienta;
 principy a indikace vyšetření počítačovou tomografií, postprocesingové metody-
 rekonstrukce obrazu 2D, 3D, příprava pacienta/klienta;
 principy ultrasonografických vyšetření a jejich aplikace, příprava pacienta/klienta;
 principy a indikace vyšetření magnetickou rezonancí, příprava pacienta/klienta;
 radionuklidová diagnostika;
 osteodenzitometrie;
 dokumentace vedená na pracovištích se zdrojem ionizujícího záření;
 ochrana zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek (radiační ochrana).

Cvičení:

radiodiagnostické metody a příprava pacienta/klienta před vyšetřením:
 muskuloskeletárního systému;
 gastrointestinálního traktu;
 srdečně - cévního systému;
 dýchacího systému;
 vylučovacího systému;
 nervového systému;
 mammy.

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení, seminář, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
multimediální technika.

Způsob ukončení: Z, KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

FERDA, J. *Inovativní zobrazovací metody*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-186-5.

HEŘMAN, M. *Základy radiologie*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-2901-4.

SEIDL, Z. A KOL. *Radiologie pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4108-6.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetřovatelství I, II*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1148-6.

Vyhláška č. 307/2002 Sb. o požadavcích na zajištění radiační ochrany.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	První pomoc	Kód modulu: P – PRP 01
Nominální délka:	30 hodin (4/26)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:	P - ANF 01, P – OSP 01.	

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci. Student si osvojí základní znalosti zásad první pomoci při různých zdravotních poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového managementu.

Předpokládané výsledky modulu :

Student:

- umí analyzovat vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách;
- dokáže posoudit aktuální stav a závažnost postižení dle algoritmu pro poskytování první pomoci;
- je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci;
- umí poskytnout první pomoc zraněnému v bezvědomí;
- umí poskytnout první pomoc při poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla;
- popíše činnost a význam integrovaného záchranného systému;
- ovládá zásady poskytování první pomoci při mimořádných událostech.

Obsah modulu

Přednášky:

první pomoc – historie poskytování první pomoci, definice, dělení první pomoci; význam a zajištění poskytování první pomoci.

Cvičení:

obvazová technika;
polohování a transport raněných;
zajištění dýchacích cest – bez pomůcek, s pomůckami;
neodkladná resuscitace - dýchání z plic do plic, nepřímá srdeční masáž;
první pomoc při krvácení;
první pomoc při dušení, tonutí, oběšení, astmatickém záchvatu;
poruchy oběhového systému, šok, mdloba, srdeční zástava;
bezvědomí, křeče;
rány, poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami;
první pomoc při otravách;
závažná poranění lebky, mozku, páteře a míchy, krku a hrudníku;
poranění břicha a retroperitonea, poranění pánve, kostí a kloubů;
nejčastější závažné akutní stavy v těhotenství;
nejčastější závažné akutní stavy u dětí;
závažné akutní psychické poruchy;
hromadné neštěstí, katastrofy, radiační ochrana.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,

nácvik a demonstrace praktických dovedností,
řešení modelových situací, simulační metody,
metoda kritického myšlení,
cvičení, semináře, diskuze.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BYDŽOVSKÝ, J. *Akutní stavy v kontextu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7254-815-6.

BYDŽOVSKÝ, J. *Předlékařská první pomoc*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-2334-1.

ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z:
<http://www.resuscitace.cz/>

EUROPEAN RESUSCITATION COUNCIL [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z:
<https://www.erc.edu/>

KELNAROVÁ, J. et al. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4199-4.

KELNAROVÁ, J. et al. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4200-7.

KOLEKTIV AUTORŮ, *Sestra a urgentní stavy*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2008, ISBN 978-80-247-2548-2.

POKORNÝ J. et al. *Lékařská první pomoc*. 2.vyd. Praha: Galén, 2010. ISBN 978-80-7262-322-8

REMEŠ, R. TRNOVSKÁ, S. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4530-5.

VÝUKOVÝ PORTÁL 1. LF UK V PRAZE [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z:
<https://portal.lf1.cuni.cz/>

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Informační systémy ve zdravotnictví	Kód modulu:	P- INF 01
Nominální délka:	26 hodin (0/26)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Znalost základních pojmů z oboru informační technologie, znalost práce s prostředky IKT v rozsahu střední školy.		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a on-line vyhledávání odborných databází.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti při používání prostředků IKT ve zdravotnictví; • dokáže aktivně využívat metody a prostředky ukládání a zabezpečení dat; • ovládá na pokročilé úrovni operační systém; • vyhledává informace zdravotnické problematiky z otevřených i uzavřených zdrojů vč. zahraničních www. stránek a dokáže dále s nimi pracovat; • využívá prostředky IKT pro vedení ošetrovatelské a sesterské dokumentace v nemocničním systému; • dokáže zadávat žádanky na vyšetření biologického materiálu a zvládá komunikaci s laboratoří; • dokáže zpracovat absolventskou práci dle nejnovějších norem, s využitím základních statistických funkcí; • vytvoří prezentaci s využitím multifunkčního prezentačního programu (např. POWER POINT) a prezentuje ji. 			
Obsah modulu			
Cvičení:			
<p>I. Informatika význam informačních a komunikačních technologií v současné společnosti, ve zdravotnictví a ošetrovatelské praxi; využití počítačů ve zdravotnickém systému, ochrana a zabezpečení dat.</p> <p>II. Výpočetní technika komunikace s PC; klinické informační systémy v návaznosti na praxi ve zdravotnických zařízeních; aplikace software se zaměřením na formální stránku absolventské práce; textové editory; tabulkové procesory; statistické programy, statistická analýza; grafické programy; multimedia.</p>			

Doporučené postupy výuky:

cvičení,
konzultace, řízené samostudium,
počítačové demonstrace,
procvičování dovedností, práce s příručkami,
samostatné aktivity při vypracování projektové práce.

Způsob ukončení: KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura

BŘÍZA, V. *EXCEL 2007*. Praha: Grada, 2007. 144 s. ISBN 80-247-1964-9.
KASAL, P., SVAČINA, Š. *Lékařská informatika*. Praha: Karolinum, Praha 1998. ISBN 80-7184-594-9
NAVRÁTIL, P. *50 příkladů v počítačové grafice*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2007. 100 s. ISBN 80-86686-79-5.
NAVRÁTIL, P. *Informatika a výpočetní technika, kompendium 1, 2, 3*, Computer Media, 2006
NAVRÁTIL, P. *S počítačem nejen k maturitě, I. díl*. 7. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. 176s. ISBN 978-80-7402-020-9
NAVRÁTIL, P. *S počítačem nejen k maturitě, II. díl*. 7. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. 176s. ISBN 978-80-7402-021-6
PECINOVSKÝ, J. *Microsoft Office 2013 Podrobná uživatelská příručka*. Computer media, 2013. ISBN 978-80-251-4102-1.
ZVÁROVÁ, J. a kol. *Biomedicínská informatika I*. Praha: Karolinum, Praha 2002. ISBN: 8024606097.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Filozofie a etika	Kód modulu: P- FIE 01
Nominální délka:	30 hodin (30/0)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:

Vstupní předpoklady:

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetrovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a etiky a jejich vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání ošetrovatelské profese, seznamuje s integrací etických principů do Etického kodexu nelékařského zdravotnického pracovníka, dotýká se i etických dilemat v jednání a chování zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit. Má ovlivnit myšlení a přispívat k formování mravních a profesních vlastností, naučit respektovat názory druhých, projevit vlastní názor.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- umí vysvětlit základní pojmy filozofie a etiky;
- má přehled o vývoji filozofie a etiky jako samostatných vědních disciplín a vývoji ve zdravotnické profesi;
- diskutuje o závažných filozofických a etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita života, euthanasie...) a dokáže k nim zaujmout vlastní postoj a umí je podložit argumenty;
- chápe souvislost mezi filozofií a medicínou;
- dokáže formulovat vlastní názor a respektovat názory druhých;
- má souhrnný přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka;
- diskutuje o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi;
- uvědomuje si jedinečnost lidského jedince a respektuje jeho individualitu;
- respektuje etické a morální aspekty v rozdílných kulturách.

Obsah modulu

Přednášky:

základní pojmy filozofie a etiky;
vývoj filozofie a etiky jako samostatných vědních disciplín;
holistické pojetí člověka, rodiny a společnosti;
aktuální etické problémy v ošetrovatelském povolání, např. lidská práva (kodexy Hippokratova přísaha, Listina zákł. práv a svobod, Helsinská deklarace, Konvence o biomedicíně, Práva pacientů);
kodexy zdravotnických pracovníků, ICN kodex pro zdravotní sestry;
základní etické problémy:
asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace, zákonná úprava;
transplantace, zákonná úprava transplantologie v ČR;
rozdíl v postavení mužů a žen ve světě;
problematika obětí domácího násilí, právní úprava platná v ČR;
výzkum, klinické hodnocení nových léků a nových postupů;

<p>thanatologie, práva umírajícího a jeho rodiny; ukončení léčby, euthanasie.</p>
<p>Doporučené postupy výuky: přednášky, diskuze, konzultace, řízené samostudium.</p>
<p>Způsob hodnocení: Z, KZ, ZK</p>
<p>Hodnocení výsledků studentů: obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.</p>
<p>Doporučená literatura: ADAMOVÁ, L., DUDÁK, V., VENTURA, V. <i>Základy společenských věd, základy filozofie a etiky</i>. Praha: Fortuna, 1996. ISBN 80-7168-373-6. DUINOVÁ, N., SUTCLIFFOVÁ, J. <i>Historie medicíny</i>. Praha: Slovart, 1997. ISBN 80-85871-04-1. DUROZOI, G. <i>Filozofický slovník</i>. Praha: EWA Edition, 1994. ISBN 80-85764-07-5. FREUD, S. <i>O člověku a kultuře</i>. Praha: Odeon, 1990. ISBN 80-207-0109-5. HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i>. Praha: Galen, 2015. ISBN 978-80-7492-204-6. HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Práva pacientů</i>. 1.vyd. Havířov: Nakladatelství A. Krtilové, 1996. ISBN 80-902163-0-7. HEŘMANOVÁ, J. <i>Etika v ošetrovatelské praxi</i>. Praha: Grada 2011, ISBN 978-80-247-3469-9 KUTNOHORSKÁ, J. <i>Etika v ošetrovatelství</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2. MASTILIAKOVÁ, D. <i>Holistické přístupy v péči o zdraví</i>. 1.vyd. Brno: IDVPZ, 1999. ISBN 80-7013-277-9. MUNZAROVÁ, M. <i>Eutanazie nebo paliativní péče?</i> 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1025-0. MUNZAROVÁ, M. <i>Zdravotnická etika od A do Z</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1024-2. PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. <i>Etika a komunikace v medicíně</i>. Praha: Grada 2011, ISBN 978-80-247-1997-9. PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. <i>Etické problémy medicíny na prahu 21. století</i>. Praha: Grada 2014, ISBN 978-80-247-5471-0. SCHOTTOVÁ, H. <i>Kronika medicíny</i>. 1.vyd. Praha: Fortuna Print, 1994. ISBN 80-85873-16-8.</p>

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.	
Název modulu:	Obecná a vývojová psychologie	Kód modulu:	P- OVP 01
Nominální délka:	38 hodin (26/12)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný - teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Základy obecné psychologie na úrovni střední školy.		

Anotace předmětu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Poskytuje informace o typických způsobech prožívání, uvažování i chování v jednotlivých fázích lidského života. Předmět formuje vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence a učí studenty aplikovat psychologické teorie v praxi.

Předpokládané výsledky modulu:

Student

- vysvětlí význam psychologie;
- objasní členění psychologických disciplín;
- popíše jednotlivé psychologické metody a dokáže je využít v praxi;
- vysvětlí biologickou a sociální podmíněnost psychiky;
- definuje jednotlivé psychické procesy;
- orientuje se v základních teoriích osobnosti;
- dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti;
- rozliší jednotlivé druhy temperamentu, využívá jejich kladů;
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti;
- je schopen sebereflexe a autoregulace;
- aplikuje psychologickou teorii v praxi;
- je schopen objasnit životní cyklus člověka, jeho fáze a změny v průběhu života;
- charakterizuje jednotlivá vývojová období.

Obsah modulu

Přednášky:

psychologie jako věda, předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi;
biologická a sociální determinace psychiky;
psychické procesy;
teorie osobnosti;
psychologické metody poznávání osobnosti;
faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti;
struktura a vlastnosti osobnosti;
motivační vlastnosti osobnosti;
temperamentové a citové vlastnosti osobnosti;
charakterově-volní vlastnosti osobnosti;
charakteristika jednotlivých vývojových období.

Cvičení:

sociálně-psychologický výcvik;
techniky na poznávání a posuzování osobnosti;
techniky sebehodnocení, sebereflexe;

zvládání negativních emocí;
řešení problematických situací v jednotlivých vývojových obdobích.

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení, skupinové semináře, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
simulace hraním rolí.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- GREGORA, M. *Péče o dítě od kojeneckého do školního věku*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2030-2.
- HELUS, Z. *Úvod do psychologie*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3037-0.
- KERN, H. a kol. *Přehled psychologie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-121-2.
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
- NAKONEČNÝ, M. *Obecná psychologie*. Praha: Triton, 2016. ISBN 978-80-7387-929-7.
- NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1680-5.
- PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-1499-3.
- ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0772-6.
- THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0714-6.
- VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1.
- ZACHAROVÁ, E., ŠIMÍČKOVÁ – ČÍŽKOVÁ, J. *Základy psychologie pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4062-1.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Zdravotnická psychologie	Kód modulu: P- ZDP 01
Nominální délka:	30 hodin (18/12)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:	Absolvování modulů P-OVP 01, P- KOM 01.	

Anotace předmětu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Řeší problematiku psychologie nemocných. Směřuje ke kvalitnějšímu poznání nemocného a k pochopení jeho potřeb i problémů, které mu nemoc přináší. Prohlubuje poznatky, které jsou důležité pro profesionální zvládnání náročných situací v péči o nemocné, osoby se zdravotním postižením a umírající jedince.

Předpokládané výsledky modulu:

Student

- vysvětlí faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování;
- objasní podstatu psychosomatických onemocnění;
- řeší vhodným způsobem různé profesní situace s využitím poznatků a dílčích dovedností z osobnostní, vývojové a zdravotnické psychologie;
- je schopen ovlivňovat svoje chování a prožívání, vysvětlí metody vyrovnávání se se zátěžovými situacemi;
- popíše zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých odděleních, umí je vhodně aplikovat;
- popíše zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur;
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti.

Obsah modulu

Přednášky:

psychologická problematika nemoci;
subjektivní prožívání nemoci, postoj nemocného k nemoci;
fáze prožívání nemoci v čase;
kategorie nemocných z psychologického hlediska;
psychologická problematika hospitalizace, problematika návštěv;
osobnost zdravotnického pracovníka, zdravotník jako pacient/klient;
problematika iatropatogenie, sorrorigenie;
psychosomatické a somatopsychické vztahy;
psychoterapie v práci sestry, produktivní a neproduktivní chování sestry;
syndrom vyhoření;
psychologická problematika bolesti, úzkosti, strachu;
psychologická problematika onkologicky nemocných, thanatologie;
psychologie jedinců s handicapem.

Cvičení:

subjektivní prožívání nemoci;
psychologická problematika hospitalizace;
problematika iatropatogenie, sorrorigenie;
psychoterapie v práci sestry, produktivní a neproduktivní chování sestry;
syndrom vyhoření;
psychologická problematika onkologicky nemocných, thanatologie;

psychologie jedinců s handicapem.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
semináře, diskuze
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- JANÁČKOVÁ, L. *Základy zdravotnické psychologie*. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7387-179-6.
- JOBÁNKOVÁ, M. a kol. *Kapitoly z psychologie – pro zdravotnické pracovníky*. Brno: NCONZO, 2003. ISBN 80-7013-390-2.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0179-0.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Sestra a stres*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3149-0.
- PONĚŠICKÝ, J. *Psychosomatika pro lékaře, psychoterapeuty i laiky*. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-804-7.
- RAUDENSKÁ, J., JAVŮRKOVÁ, A. *Lékařská psychologie ve zdravotnictví*. Praha: Grada 2011. ISBN 978-80-247-2223-8.
- SOVOVÁ, E., PODSTATOVÁ, R. *Jak přežít pobyt ve zdravotnickém zařízení*. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1997-9.
- VÁGNEROVÁ, M. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.
- VENGLÁŘOVÁ, M., MAHROVÁ, G. *Komunikace pro zdravotní sestry*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1262-8.
- ZACHAROVÁ, E., HERMANOVÁ, M., ŠRÁMKOVÁ, J. *Zdravotnická psychologie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2068-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství	Kód modulu:	P- ZPE 01
Nominální délka:	18 hodin (12/6)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Absolvování modulů P- KOM 01, P- OVP-01		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a je zaměřen na získávání základních vědomostí z pedagogiky a didaktiky a jejich využití při výchovném působení sestry na jedince, rodinu, komunitu a účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Sestra se naučí prakticky aplikovat edukační činnost nejen u klientů, ale i u dalších členů zdravotnického týmu.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student			
<ul style="list-style-type: none"> • dovede popsat hlavní charakteristiky pedagogiky jako vědy a možnosti jejího využití v oblasti zdravotní péče; • umí charakterizovat výchovné prostředky, metody, styly; • dovede používat metody a techniky edukace v praxi; • umí zpracovat edukační program pro konkrétního pacienta/klienta; • správně používá pedagogickou terminologii a umí ji vymezit; • reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika pacientů/ klientů. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
pedagogika jako věda; předmět pedagogiky, disciplíny, vztah k jiným vědám; základní pedagogické pojmy; výchovné prostředky, metody, styly; zdravotnický pracovník v roli edukátora; kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace; formy, metody, techniky edukace; principy, zásady, organizační formy výuky; výukové metody, hodnocení; edukační intervence v ošetrovatelských plánech a plány edukačních intervencí jako součást ošetrovatelské dokumentace.			
Cvičení:			
kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace; formy, metody, techniky edukace; principy, zásady, organizační formy výuky; výukové metody, hodnocení; edukační intervence v ošetrovatelských plánech a plány edukačních intervencí jako součást ošetrovatelské dokumentace; tvorba edukačního programu pro pacienta/klienta.			

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
procvičování vedení interview,
práce s informacemi,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

FIALOVÁ, I. *Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením*. 1.vyd.. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5591-9.

GRECMANOVÁ, H. *Aktivizační metody ve výuce, prostředek ŠVP*. 1.vyd. Olomouc: Hanex, 2007. ISBN 978-80-85783-73-5.

HERDMAN, T. KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

JUŘENÍKOVÁ, P. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. 1.vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2.

KALHOUS, Z., OBST, Z. a kol. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4.

KUBEROVÁ, Helena. *Didaktika ošetrovatelství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-684-1.

MAGUROVÁ, Dagmar a Ludmila MAJERNÍKOVÁ. *Edukácia a edukačný proces v ošetrovatelstve*. Martin: Osveta, 2009. ISBN 978-80-8063-326-4.

MALACH, J. *Pedagogika jako obecná teorie edukace*. 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. ISBN 978-80-7368-291-0.

NEMCOVÁ, J., HLINKOVÁ, E. *Moderná edukácia v ošetrovatelstve*. Martin: Osveta, 2010. ISBN 978-80-8063-321-9.

POKORNÁ, A. *Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství*. Vyd. 1. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2006. ISBN 80-7013-440-2.

SVĚRÁKOVÁ, M. *Edukační činnost sestry: úvod do problematiky*. První vydání. Praha: Galén, 2012. ISBN 978-80-7262-845-2.

VALIŠOVÁ, A, KASÍKOVÁ, H, BUREŠ, M. *Pedagogika pro učitele*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3357-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.	
Název modulu:	Teorie ošetrovatelství	Kód modulu:	P – OSE 01
Nominální délka:	31 hodin (31/0)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoretický základ studijního programu ošetrovatelství. Systémově vymezuje ošetrovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství u nás a ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby člověka, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- charakterizuje ošetrovatelství jako vědní disciplínu;
- používá odbornou ošetrovatelskou terminologii;
- objasní historický vývoj ošetrovatelství u nás i ve světě;
- vysvětlí funkci ošetrovatelství ve společnosti i současné trendy vývoje oboru;
- vysvětlí podstatu ošetrovatelských teorií a konceptuálních modelů a jejich využití v praxi;
- charakterizuje profesi ošetrovatelství – úlohy, funkce, role, činnosti a kompetence všeobecné sestry;
- dokáže pracovat v multidisciplinárním týmu, přijímat odpovědnost za vlastní činnost i činnost ostatních členů týmu;
- dokáže vysvětlit základní principy ošetrovatelského managementu včetně programu kontinuálního zvyšování kvality poskytované péče.

Obsah modulu

Přednášky:

historický vývoj ošetrovatelství u nás a ve světě;
charitativní ošetrovatelství, nejvýznamnější církevní řády, profesionální ošetrovatelství a významné osobnosti;
terminologie v ošetrovatelství;
charakteristika ošetrovatelství jako vědní disciplíny, její filozofie, obory, metodologie;
historie i současnost vzdělávání sester;
osobnost sestry, kompetence a náplň práce;
postavení sestry v multidisciplinárním týmu, sesterské organizace;
ošetrovatelské modely a jejich aplikace v ošetrovatelském procesu a praxi;
ošetrovatelská dokumentace dle jednotlivých modelů;
nové trendy v ošetrovatelství;
ošetrovatelský management, kontinuální zvyšování kvality péče, vytváření standardů.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
prezentace.

Způsob ukončení: KZ, ZK**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ARCHALOUSOVÁ, A. *Přehled vybraných ošetrovatelských modelů*. 1. vydání. Hradec Králové: Nucleus, 2003. ISBN 80-86225-33-X.

BOROŇOVÁ, J. *Kapitoly z ošetrovatelství I*. Plzeň: Maurea, 2010. ISBN 978-80-902876-4-8.

BUŽGOVÁ, R., PLEVOVÁ, I. *Ošetrovatelství I*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3557-3.

HEKELOVÁ, Z. *Manažerské znalosti a dovednosti pro sestry*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4032-4.

JAROŠOVÁ, D., ZELENÍKOVÁ, R. *Ošetrovatelství založené na důkazech: evidence based nursing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5345-4.

KONTOVÁ, L., ZÁČEKOVÁ, M., KHULKOVÁ. *Štandardy v ošetrovatelstve*. Martin: Osveta, 2005. ISBN 80-8063-198-0.

KUTNOHORSKÁ, J. *Historie ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3224-4.

NĚMCOVÁ, J. BOROŇOVÁ, J. *Repetitorium ošetrovatelství*. Plzeň: Maurea, 2011. ISBN 978-80-902876-7-9.

PAVLÍKOVÁ, S. *Modely ošetrovatelství v kostce*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1211-3.

PLEVOVÁ, I. *Ošetrovatelství I: historie, vzdělávání, současné ošetrovatelství, role sestry a nemocného*. 1. vydání. Praha: Grada, 2011. 978-80-247-3557-3.

PLEVOVÁ, I. *Management v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3871-0.

PLEVOVÁ, I. *Ošetrovatelství II*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3558-0.

POLICAR, R. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2358-7.

ŠAMÁNKOVÁ, M. a kol. *Základy ošetrovatelství*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1091-4.

TALIÁNOVÁ, M. ŘEŘUCHOVÁ, M. *Vybrané kapitoly z didaktiky ošetrovatelství*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011. ISBN 978-80-7395-389-8.

VENGLÁŘOVÁ, M. *Supervize v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4082-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelský proces a potřeby člověka	Kód modulu:	P – OPP 01
Nominální délka:	43 hodin (13/30)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			

Anotace modulu:

Modul je nezbytnou součástí teorie ošetrovatelství. Umožňuje studentům pochopit hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe, jímž je zajištění a uspokojení životních potřeb pacienta/klienta, rodiny a komunity. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Dále se zaměřuje na procvičování jednotlivých fází ošetrovatelského procesu.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- popíše základní rozdělení lidských potřeb;
- definuje klasifikace lidských potřeb;
- je schopen identifikovat neuspokojené potřeby osob zdravých, nemocných, osob se zdravotním postižením i umírajících a zajistit jejich saturaci;
- objasní ošetrovatelský proces a vyjmenuje jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu;
- shromáždí informace v rámci posouzení a ošetrovatelské anamnézy;
- stanoví aktuální i potenciální problémy a formuluje ošetrovatelskou diagnózu;
- sestaví plán ošetrovatelských činností, včetně formulace cílů a určení priorit;
- realizuje navržené ošetrovatelské intervence a vyhodnotí účinnost poskytnuté ošetrovatelské péče;
- dokáže přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin.

Obsah modulu

Přednášky:

filozofie ošetrovatelství, holismus;
lidské potřeby – hierarchie, zjišťování a uspokojování;
význam a charakteristika ošetrovatelského procesu;
jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu;
fáze posouzení, ošetrovatelská anamnéza, metody získávání informací, použití specifických škál a měřících technik;
funkční a dysfunkční vzorce zdraví M.Gordon, ošetrovatelské domény;
ošetrovatelská diagnóza, taxonomie ošetrovatelských diagnóz;
plán ošetrovatelských činností - stanovení cílů, priorit, ošetrovatelských intervencí, fáze realizace;
vyhodnocení účinnosti poskytnuté ošetrovatelské péče;
dokumentace ošetrovatelského procesu.

Cvičení:

lidské potřeby – hierarchie, zjišťování a uspokojování;
projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, zdravotně postižených a umírajících;

jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu;
fáze posouzení, ošetrovatelská anamnéza, metody získávání informací, použití specifických škál a měřících technik;
funkční a dysfunkční vzorce zdraví M.Gordon, ošetrovatelské domény;
ošetrovatelská diagnóza, taxonomie ošetrovatelských diagnóz;
plán ošetrovatelských činností - stanovení cílů, priorit, ošetrovatelských intervencí, fáze realizace;
vyhodnocení účinnosti poskytnuté ošetrovatelské péče;
dokumentace ošetrovatelského procesu.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze, rozbor kazuistik,
konzultace, řízené samostudium, prezentace.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- ARCHALOUSOVÁ, A. *Potřeby člověka a ošetrovatelský proces I*: Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2010. ISBN 978-80-7248-577-2.
- DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2.vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.
- HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
- MAREČKOVÁ, J. *NANDA – International diagnostika v ošetrovatelském procesu, NIC a NOC klasifikace*. Ostrava, 2006. ISBN 80-7368-109-9.
- MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.
- MASTILIAKOVÁ, D. *Posuzování stavu zdraví a ošetrovatelská diagnostika: v moderní ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5376-8.
- SIKOROVÁ, L. *Potřeby dítěte v ošetrovatelském procesu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3593-1.
- SYSEL, D. BELEJOVÁ, H. *Compendium ošetrovatelského procesu*. 1.vydání. Brno: TRIBUN EU, 2010. ISBN 978-80-7399-948-3.
- SYSEL, D. BELEJOVÁ, H. MASÁR, O. *Teorie a praxe ošetrovatelského procesu*. 1.vyd. Brno: Tribun EU, 2011. ISBN 978-80-7399-289-7.
- ŠAMÁNKOVÁ, M. a kol. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci: aplikované v ošetrovatelském procesu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3223-7.
- TOMAGOVÁ, M., BÓRIKOVÁ, I. *Potreby v ošetrovatelstve*, Martin: Osveta, 2008. ISBN 978-80-8063-1270-0.
- TÓTHOVÁ, V. *Ošetrovatelský proces a jeho realizace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-785-9.
- TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. 2.vyd. Brno: NCONZO, 2004. ISBN 80-7013-324-4.

VÖRÖSOVÁ, G., SOLGAJOVÁ, A., ARCHALOUSOVÁ, A. *Ošetrovatelská diagnostika v práci sestry*. 1. vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5538-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelské postupy	Kód modulu: P - OSP 01
Nominální délka:	100 hodin (10/90)	Počet kreditů: 4
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko – praktický. Obsah předmětu tvoří jádro profesionálních dovedností všeobecných sester a patří do komplexu základních odborných předmětů. Na základě teoretických znalostí učí ošetrovatelskou techniku výkonů a postupy ošetrovatelských intervencí. Důraz je kladen na dodržování postupů lege artis ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií. Jednotlivé ošetrovatelské postupy a techniky jsou vyučovány ve shodě s principy ošetrovatelského procesu a holistického pojmání ošetrovatelské péče.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- prakticky ovládá výkony spadající do náplně všeobecné sestry;
- odůvodní zvolené ošetrovatelské postupy u pacienta/klienta;
- pracuje samostatně, bezpečně a přesně, dodržuje zásady profylaxe a asepsy;
- zabezpečuje a řeší uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacienta/klienta;
- dokáže zacházet se zdravotnickými prostředky;
- objasní a dodržuje zásady BOZP;
- adekvátně řeší problémové situace;
- identifikuje aktuální a potenciální potřeby pacientů/klientů;
- používá zdravotnickou dokumentaci;
- aktivizuje klienta/pacienta ke spolupráci;
- využívá znalosti ošetrovatelského procesu.

Obsah modulu

Přednášky:

péče o prostředí klienta pacienta/klienta, ošetrovací jednotka a její vybavení;
klasifikace základních ošetrovacích jednotek;
zdravotnické prostředky, rozdělení, druhy;
prevence nozokomiálních nákaz, bariérový systém ošetrovatelské péče;
dezinfekce, sterilizace;
péče o odpočinek a spánek u dětí a dospělých;
péče o pohodlí klienta;
příjem, překlad, propuštění klienta;
vizita;
péče o tělo zemřelého.

Cvičení:

péče o nemocniční lůžko, pomocná zařízení lůžka;
vyšetřovací a léčebné polohy;
dezinfekce, sterilizace;
péče o hygienu dětí a dospělých;
ošetření klienta s proleženinami, opruzeninami, prevence;
sledování fyziologických funkcí;

péče o výživu dětí a dospělých;
povinnosti sestry při vyprazdňování moče a stolice u dětí a dospělých;
mobilita klienta/pacienta, zajištění tělesné a duševní aktivity, rehabilitační ošetřovatelství, koncept bazální stimulace;
perorální aplikace léků;
místní aplikace léků;
oxygenoterapie;
parenterální aplikace léků;
infuzní terapie;
odběr biologického materiálu na vyšetření;
odběr krve na hematologické vyšetření;
chirurgické ošetřovatelské postupy;
péče o rány, management ošetřování ran;
péče o klienta se stomií, management ošetřování stomií.

Doporučené postupy výuky:

demonstrace,
cvičení, semináře, diskuze,
procvičování, simulace reálných situací,
práce s odbornou literaturou.
řízené samostudium.

Způsob ukončení: KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetřovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
- FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetřovatelské péči*. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-1314-4.
- KAPOUNOVÁ, G. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.
- MAREČKOVÁ, J. *Ošetřovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.
- MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetřovatelské péče I*. 1. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1442-6.
- MIKŠOVÁ, Z., FROŇKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetřovatelské péče II*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1443-4.
- PAVLÍKOVÁ, P. *Podklady pro praktická cvičení v ošetřovatelských postupech*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1835-7.
- POSPÍŠILOVÁ, E., TÓTHOVÁ, V. *Vývoj vybraných ošetřovatelských postupů od nejstarších dob po současnost*. 1.vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-824-5.
- SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.
- VYTEJČKOVÁ, R. et al. *Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-3421-7.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3420-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Multikulturní ošetrovatelství	Kód modulu:	P – MUO 01
Nominální délka:	18 hodin (12/6)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu:			
Modul se zabývá kulturou minoritních skupin. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetrovatelském procesu. Přibližuje postoj různých kultur i etnických skupin ke zdraví, nemoci a smrti. Umožňuje studentům přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám i komunitám jednotlivých minoritních skupin.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy a význam transkulturního ošetrovatelství; • popíše vliv světových náboženství na zvláštnosti v ošetrovatelské péči; • porovná kulturní a etnické dimenze zdraví u národnostních menšin ČR; • dokáže přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin. 			
Obsah modulu			
Kontaktní hodiny výuky:			
Přednášky:			
základní pojmový aparát;			
význam transkulturního ošetrovatelství;			
teorie a modely multikulturního ošetrovatelství a jejich aplikace v praxi;			
problematika rasismu a xenofobie – posilování pozitivního postoje k minoritám a lidem různých národností, náboženství a kultur;			
spiritualita a religiozita v ošetrovatelství;			
specifika komunikace v transkulturním ošetrovatelství, komunikace s cizinci;			
kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby, smrti, rituály;			
role muže a ženy v různých kulturách;			
národnostní menšiny v ČR, kultura minoritních skupin;			
kultura chudoby.			
Cvičení:			
specifika komunikace v transkulturním ošetrovatelství, komunikace s cizinci;			
kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby, smrti, rituály;			
role muže a ženy v různých kulturách;			
národnostní menšiny v ČR, kultura minoritních skupin;			
transkulturní přístup sestry v ošetrovatelském procesu.			
Doporučené postupy výuky:			
přednášky,			
cvičení, semináře, diskuze,			
konzultace, řízené samostudium,			
prezentace.			
Způsob ukončení: Z, KZ			
Hodnocení výsledků studentů:			

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- HIRTLOVÁ, P., SRB, V. *Menšiny a integrující se Evropa: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Vyd. 1. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, 2009. ISBN 978-80-86879-23-9.
- KOCOURKOVÁ, J. *Etiketa na cesty aneb jiný kraj, jiný mrav*. Praha: TeMi CZ, 2009. ISBN 978-80-87156-39-1.
- KUTNOHORSKÁ, J. *Multikulturní ošetřovatelství pro praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4413-1.
- MAREŠ, J., VACHKOVÁ, E. *Pacientovo pojetí nemoci III*. Brno: MSD, 2011. ISBN 978-80-7392-191-0.
- OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. 1. vyd. Praha: Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-404-3.
- PRŮCHA, J. *Interkulturní komunikace*. 1.vyd. Praha: Grada, 2010. 200s. ISBN 978-80-247-3069-1.
- PRŮCHA, J. *Multikulturní výchova: příručka (nejen) pro učitele*. 2. vyd. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-502-2.
- ŠIŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu: [multikulturní výchova v praxi]*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-182-2.
- ŠPIRUDOVÁ, L. et al. *Multikulturní ošetřovatelství II*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1213-X.
- ŠPIRUDOVÁ, L., IVANOVÁ, K., HALMO, R., BURSOVÁ, J., TOMANOVÁ, D. *Transkulturní péče aneb jak překonávat komunikační a kulturní bariéry při péči o pacienty odlišných etnik a kultur*, Olomouc: PF a LF, 2002
- TÓTHOVÁ, V. *Zabezpečení efektivní ošetřovatelské péče o vietnamskou a čínskou minoritu*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2010. ISBN 978-80-7387-414-8.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Výzkum v ošetrovatelství	Kód modulu: P-VYO 01
Nominální délka:	24hodin (12/12)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:	P-OSE 01 (část), P- IKT 01	

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetrovatelských a humanitních předmětech. Předpokládá určitou úroveň schopnosti kreativity. Naučí studenty základům kritického vědeckého myšlení: pochopení potřeby a významu vědeckého přístupu v ošetrovatelské praxi. Naučí je základním krokům výzkumného procesu, stanovení a formulování hypotéz výběru vhodných metod, zpracování a vyhodnocování získaných dat a výsledků. Naučí je vést odbornou diskuzi, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- vysvětlí přínos výzkumu v ošetrovatelství;
- vymezí oblasti výzkumu;
- charakterizuje jednotlivé etapy výzkumu;
- popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy;
- dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody v ošetrovatelské praxi;
- umí se zapojit do výzkumného ošetrovatelského projektu;
- interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje.
-

Obsah modulu

Přednášky:

charakteristika vědeckého výzkumu a ošetrovatelského výzkumu;
historie ošetrovatelského výzkumu;
terminologie ve výzkumu;
etické principy vědecké práce v ošetrovatelství;
podíl sestry na výzkumné činnosti;
fáze ošetrovatelského výzkumu;
metodologie výzkumu;
realizace výzkumu;
výběr tématu absolventské práce, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz;
stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce;
formální zpracování dat s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem pro citace a bibliografické zdroje, grafická úprava textu a grafů;
prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu.

Cvičení:

metodologie výzkumu;
realizace výzkumu;
výběr tématu absolventské práce, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz;
stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce;

formální zpracování dat s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem pro citace a bibliografické zdroje, grafická úprava textu a grafů;
prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
semináře, diskuze,
práce s literaturou a jinými zdroji informací,
počítačové analýzy datových souborů,
prezentace analýzy odborných článků, výsledků výzkumu,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BÁRTLOVÁ, S. SADÍLEK, P. TÓTHOVÁ, V. *Výzkum a ošetrovatelství*. 2.vydání. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2008. ISBN 978-80-7013-467-2.

Citace literatury – [online] Dostupné z [http: www.citace.com](http://www.citace.com)

FARKAŠOVÁ, D. et al. *Výzkum v ošetrovatelství*. 1.vydání. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-229-4.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.

HENDL, J. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 4., rozš. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0200-4.

KUTNOHORSKÁ, J. *Výzkum v ošetrovatelství*. 1. vydání. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2713-4.

KUTNOHORSKÁ, J. *Výzkum ve zdravotnictví: metodika a metodologie výzkumu*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-244-1877-3.

KUTNOHORSKÁ, J. *Etika v ošetrovatelství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2.

PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Komunitní péče	Kód modulu:	P – KOP 01
Nominální délka:	12 hodin (6/6)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
<p>Anotace předmětu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na zdraví lidí v komunitě. Studenti pochopí význam slova komunita, její hlavní sociální funkce v uspokojování potřeb lidí a její hierarchii: jedinec-rodina-obvod-město-kraj-stát-národ-svět. Uvědomí si nutnost zdravého společenského a přírodního prostředí v komunitě pro život jednotlivců a jejich rodin. Naučí se ošetřování pacientů/klientů ve vlastních sociálních podmínkách.</p>			
<p>Předpokládané výsledky: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam slova komunita, její sociální funkce; • charakterizuje ošetřovatelství v komunitní péči v ČR; • umí porovnat komunitní péči v ČR a v jiných zemích; • objasní specifika ošetřování klientů ve vlastních sociálních podmínkách; • popíše rozvoj domácí péče, její formy, spektrum poskytovaných služeb v domácí péči; • vysvětlí právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče; • uvede postup a podmínky přijetí klienta do domácí péče, vedení dokumentace; • popíše rozvoj hospicové péče v ČR. 			
<p>Obsah modulu</p> <p>Přednášky: komunita, její sociální funkce; komunitní péče v ČR a v jiných zemích; zabezpečení plánu komunitní péče v ČR; ošetřovatelství v komunitní péči v ČR; domácí péče – organizace a řízení; právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče; formy domácí péče, poskytované služby; specifika ošetřování klientů v domácí péči; práce s klienty v domácí péči - příprava, průběh návštěv, dokumentace; hospicová péče – její rozvoj, formy.</p> <p>Cvičení: ošetřovatelská péče u vybraných skupin v komunitní péči - péče o matku a dítě, občany se zdravotním handicapem, seniory, národnostní menšiny, ohrožené skupiny (bezdomovci, nezaměstnaní, toxikomani); ošetřování klientů v domácí a hospicové péči; vedení dokumentace.</p>			
<p>Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, seminář, diskuze, exkurze do zařízení zajišťující domácí péči, konzultace, řízené samostudium.</p>			

Způsob ukončení: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BUŽGOVÁ, R. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5402-4.

JAROŠOVÁ, D. *Úvod do komunitního ošetřovatelství*. 1.vydání, Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN-13: 978-80-247-2150-7.

KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4650-0.

MARKOVÁ, M. *Komunitní ošetřovatelství pro sestry*. Brno: NCONZO, 2010. ISBN 978-80-7013-799-3.

MARKOVÁ, M. *Sestra a pacient v paliativní péči*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3171-1.

ŠPINKOVÁ, M. *Malé dobré zprávy. Cesta domů*, 2011. ISBN 978-80-9045-16-29.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Rehabilitační ošetřovatelství	Kód modulu:	REO - 01
Nominální délka:	24 hodin (6/18)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu modulů ošetřovatelství a rozšiřuje teoretické poznatky a praktické dovednosti z fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací při onemocnění. Těžiště leží v prevenci imobilizačního syndromu. Studenti budou schopni identifikovat nutnost spolupráce s fyzioterapeutem, zajišťovat jednotlivé intervence stanovené fyzioterapeutem v rámci komplexní ošetřovatelské péče a společně s fyzioterapeutem hodnotit jejich efekt.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje jednotlivé druhy rehabilitace; • objasní rozdíly v rehabilitačních postupech; • ovládá správné polohování klienta/pacienta; • je schopen rehabilitovat s klientem/pacientem podle druhů onemocnění; • je schopen zajistit klienty/pacienty kompenzačními pomůckami. 			
Obsah modulu			
Přednášky:			
<p>rehabilitační ošetřovatelství – pojmový aparát; léčebná rehabilitace – specifika, organizace; fyzioterapie – cíle, vyšetřovací a terapeutické možnosti; základy LTV (kineziterapie); základy fyzikální terapie.</p>			
Cvičení:			
<p>ergoterapie; kompenzační pomůcky; relaxace; dechová a kondiční cvičení; aktivní a pasivní cvičení; polohování a rehabilitace – zásady u jednotlivých diagnóz; prevence imobilizačního syndromu; návlek přesunů, posazování, zajištění hygieny, oblékání, vertikalizace, chůze; aktivizace imobilního pacienta.</p>			
Doporučené postupy výuky:			
<p>přednášky, cvičení, seminář, diskuse, řízené samostudium.</p>			
Způsob ukončení: Z, KZ			
Hodnocení výsledků studentů:			
<p>Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.</p>			

Doporučená literatura:

HALADOVÁ, E., NECHVÁTALOVÁ, L. *Vyšetřovací metody hybného systému*. 2. nezměněné vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelských a nelékařských zdravotnických oborů, 2003. ISBN 80-7013-393-7.

LEVITOVÁ, A., HOŠKOVÁ, B. *Zdravotně-kompenzační cvičení*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-4836-8

PASTUCHA, D. *Tělovýchovné lékařství: vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4837-5.

PFEIFFER, J. *Ergoterapie II: učebnice pro zdravotní školy*. 1. vyd. Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0004-0.

PFEIFFER, J. *Neurologie v rehabilitaci: pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1135-5.

PODĚBRADSKÝ, J., PODĚBRADSKÁ, R. *Fyzioterapie*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2899-5

STAMMER, S. *Fyzioterapie*. Brázda, 2007, 176.s, ISBN 80-209-0355-0

TROJAN, S. et al. *Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka*. 3.vyd. Praha: Grada, 2005. 237 s. ISBN 80-247-1296-2.

VYSKOTOVÁ, J., MACHÁČKOVÁ, K. *Jemná motorika: vývoj, motorická kontrola, hodnocení a testování*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4698-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v interních oborech	Kód modulu:	P – OIN 01
Nominální délka:	102 hodin (62/40)	Počet kreditů:	6
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P- OPV 01, P-ZDP 01, P- KOM 01, P- INF 01, P- OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P - HEM 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P- ANF 01, P- PAT 01, P- MII 01, P-VYD 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01, P- OPR 01		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s interními chorobami, jejich etiologii, symptomatologii a diagnostiku při onemocněních dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocích krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu a výživy, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Seznamuje se specifikami diagnostiky oboru, léčby a ošetrovatelské péče nemocných v interních nemocech.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin interních onemocnění;
- rozpozná charakteristické příznaky akutních onemocnění jednotlivých orgánů, orgánových soustav i organismu jako celku;
- posoudí a vyhodnotí fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu;
- sleduje klienta/pacienta, uplatňuje přímé pozorování a používá přístrojovou techniku;
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění;
- připraví klienta/pacienta k vyšetření;
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta;
- provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- edukuje pacienta/klienta v souvislosti se základním onemocněním a vzhledem k jeho věku;
- zvládá zátěžové situace a adekvátně je řeší;
- respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům s interními chorobami;
- zvládá komunikaci s pacientem/ klientem, vzhledem k základní diagnóze a věku;
- orientuje se v život zachraňujících situacích,
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob.

Obsah modulu

Medicínský management

Přednášky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v interním lékařství:

onemocnění dýchacího systému;
onemocnění srdce a cév;
onemocnění trávicího systému;
onemocnění ledvin a močových cest;
onemocnění krve a krevetvorby;
onemocnění pohybového systému;
imunologicky podmíněné choroby;
onemocnění žláz s vnitřní sekrecí;
poruchy metabolismu a výživy;
akutní otravy, akutní stavy v interním lékařství;
infekční onemocnění.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu pacienta/klienta v závislosti na základní diagnóze, posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb;
stanovení ošetrovatelských diagnóz;
stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace pacienta/klienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin interních onemocnění:

onemocnění dýchacího systému;
onemocnění srdce a cév;
onemocnění trávicího systému;
onemocnění ledvin a močových cest;
onemocnění krve a krevetvorby;
onemocnění pohybového systému;
imunologicky podmíněné choroby;
onemocnění žláz s vnitřní sekrecí;
poruchy metabolismu a výživy;
akutní otravy, akutní stavy v interním lékařství;
infekční onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze,
semináře v podmínkách klinické praxe,
simulace reálných situací, kazuistiky.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledku studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ADAMS, B., HAROLD, C.E. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-893-8.

ČEŠKA, R. et al. *Interna*. 2., aktualizované vydání, Praha: Triton, 2015, 3 svazky, 909 s. ISBN 978-80-7387-895-5.

DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2.vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.

FERDA, J. *Inovativní zobrazovací metody*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-186-5.

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

CHROBÁK, L. *Propedeutika vnitřního lékařství: nové, zcela přepracované vydání doplněné testy*. 2. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1309-0.

KLENER, Pavel. *Propedeutika ve vnitřním lékařství*. 3., přeprac. vyd. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-7262-643-4.

NAVRÁTIL, L. *Vnitřní lékařství: pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, ISBN 978-80-247-2319-8.

SOUČEK, M., ŠPINAR, J., VORLÍČEK, J. *Vnitřní lékařství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 3 sv. ISBN 978-80-247-2110-1.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetrovatelství I*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1148-6.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetrovatelství II*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1777-8.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v chirurgických oborech	Kód modulu:	P – OCH 01
Nominální délka:	90 hodin (60/30)	Počet kreditů:	6
Typ modulu:	Povinný - teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P- OPV 01, P-ZDP 01, P- KOM 01, P- INF 01, P- OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P- ANF 01, P- PAT 01, P-MII 01, P-VYD 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01, P- OPR 01		

Anotace modulu :

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu modulů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy a onemocněními v chirurgických oborech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním. Charakterizuje klinické stavy, jejich etiologii, příznaky, diagnostiku a léčbu v břišní a hrudní chirurgii, cévní chirurgii a kardiochirurgii, urologii, neurochirurgii, ortopedii a traumatologii, plastické chirurgii a při popáleninách. Součástí modulu jsou základy anesteziologie.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- vysvětlí specifické zaměření chirurgie a orientuje se v metodách, které obor používá;
- orientuje se v terminologii, kterou obor používá k popisu klientova problému;
- popíše základní postupy chirurgické anestezie;
- charakterizuje imobilizační postupy používané v chirurgii;
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy pacienta/klienta k vyšetření;
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin chirurgických onemocnění;
- realizuje ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s chirurgickým onemocněním;
- je schopen odebrat ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetrovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta přímým pozorováním i při použití monitorovací techniky, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- orientuje se v život zachraňujících výkonech;
- dokáže spolupracovat při rehabilitaci a reedukaci pacienta/klienta po chirurgickém výkonu;
- respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům s chirurgickými, traumatologickými, ortopedickými, urologickými, neurochirurgickými chorobami a k pacientům/klientům v intenzivní péči, plastické chirurgii a při popáleninách.

Obsah modulu

Medicínský management

Přednášky:

Chirurgická propedeutika

anestézie a analgezie, chirurgická rána, antiseptika a aseptika, chirurgické infekce; předoperační příprava a pooperační péče, chirurgické komplikace pooperačních stavů;

péče o klienta/pacienta na JIP, chirurgický šok, embolizace, ARDS, velké krevní ztráty;

DIC, poruchy stability vnitřního prostředí.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin chirurgických onemocnění:

krku a štítné žlázy;

hrudníku, mléčné žlázy;

břicha a trávicí trubice, náhlé příhody břišní;

končetin, skeletu;

ledvin a močových cest;

srdce a cévního systému.

Ortopedie. Traumatologie:

polytraumata, popáleniny.

Transplantologie

Neurochirurgie - úrazy mozku, nemoci a úrazy míchy.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu pacienta/klienta v závislosti na základní diagnóze;

posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb,

stanovení ošetrovatelských diagnóz;

stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;

realizace a vyhodnocení splnění cílů;

edukace pacienta/klienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u chirurgických onemocnění:

krku a štítné žlázy;

hrudníku, mléčné žlázy;

břicha a trávicí trubice, náhlé příhody břišní;

končetin;

ledvin a močových cest;

srdce a cévního systému;

ortopedie, polytraumata, popáleniny;

transplantologie

úrazy mozku, nemoci a úrazy míchy.

Zvláštnosti ošetrovatelství v intenzivní péči;

povinnosti sestry při specifických diagnostických a léčebných postupech v intenzivní péči;

alternativní způsoby monitorování fyziologických funkcí.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,

cvičení, seminář, diskuze

semináře v podmínkách klinické praxe,

simulace reálných situací, kazuistiky.

Způsob ukončení: Z, ZK

Doporučená literatura:

DRÁBKOVÁ, J. *Polytrauma v intenzivní medicíně*. Praha: Grada 2002. ISBN 80-247-0419-6.

FERKO, A., et al. *Chirurgie v kostce*. 1. vyd. Praha: Grada 2015. ISBN 978-80-247-1005-1.

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

JANÍKOVÁ, E., ZELENÍKOVÁ, R. *Ošetrovatelská péče v chirurgii*. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4412-4.

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. Praha: Grada 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

KOLEKTIV AUTORŮ *Sestra a urgentní stavy*. Praha: Grada 2009. ISBN 978-80-247-2548-2.

MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. Praha: Grada 2007. ISBN 80-247-1399-3.

MARTÍNKOVÁ, J. A KOL. *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů*. Grada 2007. ISBN 978-80-247-1356-4.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v chirurgii I. a II.* Praha: Grada. 2010. ISBN 978 80-247-3129-2.

SMRČKA, M. a kol. *Poranění mozku*. Praha: Grada. 2001. ISBN 80-7169-820-2.

TVRDEK, M. a kol. *Úvod do obecné chirurgie*. Praha: Karolinum. 2004. ISBN 80-246-0958-4.

VALENTA, J. *Chirurgie pro bakalářské studium Ošetrovatelství*. Praha: Karolinum. 2005. ISBN 80-246-0644-5.

VORLÍČEK, J. *Klinická onkologie pro sestry*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1716-6.

ZEMAN, M. A KOL. *Chirurgická propedeutika*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-7169-705-2.

ZEMAN, M. A KOL. *Speciální chirurgie*. Praha: Galén, 2014. ISBN 978-80-7492-128-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o dítě	Kód modulu:	P- OPE 01
Nominální délka:	54 hodin (36/18)	Počet kreditů:	5
Typ modulu:	Povinný - teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P-FIE 01, P-OPV 01, P-KOM 01, P-INF 01, P- OVZ 01, P-BFY 01, P-BCH 01, P-FAR 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-ANF 01, P-PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01.		

Anotace modulu:

Modul je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdraví dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, na výchovu dětí, prevenci, diagnostiku a léčbu onemocnění. Je zohledněna odlišnost multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit dítěti;
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin onemocnění v pediatrii se zaměřením k věkovým zvláštnostem;
- umí posoudit odchylky od fyziologického vývoje dítěte v jednotlivých věkových kategoriích;
- ošetřuje samostatně děti v rámci ošetrovatelského procesu;
- je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- je schopen zhodnotit celkový stav dítěte, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- umí vhodným způsobem vést dětského pacienta/klienta k dodržování léčebného režimu;
- je schopen edukovat pacienta/klienta způsobem přiměřeným věku i jejich rodiče;
- respektuje právní a etické normy ve vztahu k pacientům/klientům s přenosnými chorobami.

Obsah modulu

Medicínský management

Přednášky:

vývoj zdravého dítěte, změny ve vývoji dítěte.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění v dětském lékařství:

dýchacího systému;

zažívacího systému;

diabetu mellitu;

srdce a oběhového systému;

ledvin a močových cest;

krve;

u přenosných chorob;

u náhlých příhod.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze;
aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy;
cíl ošetrovatelské péče;
realizace ošetrovatelského procesu;
vyhodnocení.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním:

dýchacího systému;
zažívacího systému;
diabetu mellitu;
srdce a oběhového systému;
ledvin a močových cest;
krve.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze,
výuka v podmínkách klinické praxe,
procvičování dovedností,
demonstrace, simulace reálných situací,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Doporučená literatura:

- DOENGES, E., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.
- GREGORA, M. *Péče o novorozence a kojence*. Praha:Grada, 2002. ISBN 978-80-247-2564-2.
- HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
- HORAŽDOVSKÝ, J. *Přenosné choroby*. České Budějovice: Jihočeská univerzita. 2001. ISBN 80-7040-496-5.
- KLÍMA, J. a kol. *Pediatric*. Praha: EUROLEX BOHEMIA. 2003. ISBN 80-86432-38-6
- LÉBL, J., JANDA, J., POHUNEK, P. *Praktická pediatrie*. Praha:Galén, 2008. ISBN 978-80-7262-578-9
- LÉBL, J., POHUNEK, P., SEEMAN, T. *Diferenciální diagnostika v pediatrii*. Praha:Galén, 2014. ISBN 978-80-7492-148-3.
- MIHÁL, V. a kol. *Vybrané kapitoly z pediatrie I. díl*. Olomouc: UP, 1998. ISBN 80-7067-849-6.
- MIHÁL, V. a kol. *Vybrané kapitoly z pediatrie II. díl*. Olomouc: UP, 1998. ISBN 80-7067-850-X.
- NOVÁK, I. *Intenzivní péče v pediatrii*. Praha:Galén, 2008, . ISBN 978-80-7262-512-3.
- SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Základní ošetrovatelská péče v pediatrii*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1613-8.
- VOLF, V., VOLFOVÁ, H. *Pediatric*. Praha: Informatorium, 1996. ISBN 80-85427 87-7
- VOLFOVÁ, H., VOLF, V. *Pediatric I*. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-023-1.

VOLFOVÁ, H., VOLF, V. *Pediatric II*. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-023-1.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v gynekologii a porodnictví	Kód modulu:	P-OGP 01
Nominální délka:	30 hodin (24/6)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P-FIE 01, P- OVP 01, P-KOM 01, P-INF 01, P-OVZ 01, P-BFY 01, P-BCH 01, P-FAR 01,P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-AFY 01, P-PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP- 01, P-OPR 01		
Anotace předmětu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje studenty s péčí o zdraví ženy podle jejího věku. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/ klientů změněných v souvislosti s onemocněním. Zabývá se jejich etiologií, symptomatikou, diagnostikou a léčbou. Dále seznamuje studenty s diagnostikou těhotenství, preventivní péčí o těhotnou ženu a s porodem. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb žen a jejich uspokojování podle věku, včetně zdravého sexuálního života. Seznamuje s odlišnostmi multidisciplinární péče v oblasti různých forem zdravotních služeb.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit pacientce/klientce (adekvátně věku); • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin gynekologických onemocnění, • charakterizuje fyziologické těhotenství, porod i šestinedělí a popíše patologické změny; • realizuje ošetrovatelský proces u pacientky/klientky s gynekologickým onemocněním, respektuje věkové, kulturní a osobnostní odlišnosti; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení, respektuje multikulturní specifika pacientek/klientek; • je schopen zhodnotit celkový stav pacientky/klientky, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu. 			
Obsah modulu			
Medicínský management			
Přednášky:			
<p>anatomie a fyziologie ženských reprodukčních orgánů; vyšetřovací metody; fyziologické a patologické těhotenství a porod; plánované rodičovství, antikoncepční metody; interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce; šestinedělí - fyziologické, patologické; akutní stavy v porodnictví.</p>			
Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin gynekologických onemocnění:			
<p>poruchy anatomie a fyziologie rodidel; záněty a sexuálně přenosné choroby akutní příhody v gynekologii; onkologická onemocnění.</p>			

Ošetrovatelský management

Cvičení:

posouzení aktuálního stavu pacientky/klientky v závislosti na základní diagnóze; aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelských diagnóz; cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit; realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení; edukace pacientky/klientky.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče v porodnictví:

plánované rodičovství, antikoncepční metody; interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce; fyziologické a patologické těhotenství a porod; šestinedělí - fyziologické, patologické; akutní příhody v porodnictví.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin onemocnění v gynekologii:

poruchy anatomie a fyziologie rodidel; záněty a sexuálně přenosné choroby, onkologická onemocnění. akutní příhody v gynekologii.

Doporučené postupy výuky:

přednášky, cvičení, semináře, diskuze, výuka v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, simulace reálných situací, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HÁJEK, Z., ČECH, E., MARŠÁL, K. *Porodnictví*. 3. zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4529-9.
KUDELA, M. a kol. *Základy gynekologie a porodnictví*. Olomouc, UP, 2000. ISBN 80-7067-603-5.
KYASOVÁ, M., KAMENÍKOVÁ, M. *Ošetrovatelské diagnózy na porodním sále*. 1.vyd. Praha: Grada, 2003. 92 s. ISBN 80-247-0285-1.
MOTLÍK, K. *Patologie v ženském lékařství*. Praha, Grada, 2001. ISBN 80-4169-460-6.
ROZTOČIL, A. *Moderní gynekologie*. GRADA: 2011. ISBN: 978-80-247-2832-2.
ROZTOČIL, A. *Moderní porodnictví*. GRADA: 2008. ISBN: 978-80-247-1941-2.
ROZTOČIL, Aleš, et al. *Moderní porodnictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-194.
SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví*. GRADA: 2010. ISBN: 978-80-247-3373-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné s duševními poruchami	Kód modulu:	P-OPD 01
Nominální délka:	36 hodin (24/12)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P-FIE 01, P- OPV 01, P-KOM 01, P-INF 01, P-OVZ 01, P-BFY 01, P-BCH 01, P-FAR 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-ANF 01, P-PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01.		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětu klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/klientů změněných v souvislosti s psychickými poruchami, které významně ovlivňují zdraví a kvalitu života člověka. Informuje o multidisciplinárním přístupu k péči o duševní zdraví a psychiatrických stavech. Objasňuje odlišnosti individuální péče v různých zdravotnických zařízeních poskytujících péči pacientům/klientům s duševním onemocněním.</p>			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje známé příčiny duševních onemocnění; • vysvětlí principy vyšetřovacích metod a nároky na klienta/pacienta; • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních duševních onemocnění; • realizuje ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s duševním onemocněním; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • je schopen zhodnotit celkový stav pacienta/klienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu; • je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s duševním onemocněním, eventuálně i jeho rodinu a sociální okolí; • je informován o funkci záchranné sítě, krizové intervenci, možnostech domácí a jiné alternativní péče u pacienta/klienta s duševním onemocněním. 			
Obsah modulu			
Medicínský management			
Přednášky:			
právní a etické aspekty péče o duševně nemocné.			
Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin duševních onemocnění:			
organicky podmíněné duševní poruchy;			
duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek;			
schizofrenie;			
afektivní poruchy;			
poruchy osobnosti;			
poruchy příjmu potravy;			
akutní stavy.			
Ošetrovatelský management			
Cvičení:			

posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze;
aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy;
cíl ošetrovatelské péče;
realizace ošetrovatelského procesu;
vyhodnocení.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u duševních onemocnění:
organicky podmíněné duševní poruchy;
duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek;
schizofrenie;
afektivní poruchy;
poruchy osobnosti;
poruchy příjmu potravy;
akutní stavy.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře,
výuka v podmínkách klinické praxe,
procvičování dovedností,
simulace reálných situací,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

DUŠEK, K., VEČEŘOVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-1620-6.
JIRÁK, R., BORZOVÁ, C., HOLMEROVÁ, I. *Demence a jiné poruchy paměti*. Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2454-6.
MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.
MARKOVÁ, E., VENGLÁŘOVÁ, M., BABIAKOVÁ, M. *Psychiatrická ošetrovatelská péče*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1151-6.
PAPEŽOVÁ, H. *Spektrum poruch příjmu potravy*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2425-6.
PETR, T., MARKOVÁ, E. a kol. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-4236-6.
RABOCH, J., PAVLOVSKÝ, P. *Psychiatrie*. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-156-0.
ŠLAISOVÁ, I. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. Hradec Králové: Nukleus, 2004.
TRACHTOVÁ, E. a kol. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. 3. vyd. Brno: NCO NZO 2013. ISBN 978-80-7013-553-2.
VYMĚTAL, J. et al. *Obecná psychoterapie*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0723-3.
VYMĚTAL, J. *Úvod do psychoterapie*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada 2010, ISBN 978-80-247-2667-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v neurologii	Kód modulu:	P – OPN 01
Nominální délka:	24 hodin (18/6)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P-BCH 01, P-BFY 01, P-RNM 01, P-FAR 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, které postihují nervový systém a které výrazně ovlivňují kvalitu života člověka. Informuje rovněž o multidisciplinárním přístupu a odlišnostech individuální péče v oblasti různých forem zdravotní péče.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin neurologických onemocnění;
- rozpozná charakteristické příznaky akutních onemocnění nervové soustavy, posoudí a vyhodnotí fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu;
- sleduje pacienta/klienta, uplatňuje přímé pozorování a používá přístrojovou techniku;
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění,
- připraví klienta/pacienta k vyšetření;
- specifikuje potřeby klientů/pacientů vyšších věkových skupin a dokáže je uspokojit;
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta;
- provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta, vyhodnotí plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předává informace dalším členům zdravotnického týmu;
- edukuje pacienta/klienta v souvislosti se neurologickým onemocněním a vzhledem k jeho věku;
- respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům neurologickými chorobami;
- zvládá komunikaci s pacientem/klientem, vzhledem k základní diagnóze a věku;
- orientuje se v psychosociální a etické problematice u pacienta/klienta s neurologickým onemocněním a u umírajících.

Obsah modulu

Medicínský management

Přednášky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v neurologii:

poruchy vědomí;
cévní onemocnění mozku;
záchvatovitá onemocnění mozku;
Parkinsonova choroba;
roztřesená mozkomíšni skleróza;
neuroinfekce;

dětská mozková obrna;
onemocnění periferní nervové soustavy;
neuromuskulární onemocnění.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb;
stanovení ošetrovatelských diagnóz;
stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin neurologických onemocnění:

poruchy vědomí;
cévní onemocnění mozku;
záchvatovitá onemocnění mozku;
Parkinsonova choroba;
roztroušená mozkomíšni skleróza;
neuroinfekce;
dětská mozková obrna;
onemocnění periferní nervové soustavy;
neuromuskulární onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze,
semináře v podmínkách klinické praxe,
simulace reálných situací, kasuistiky.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

AMBLER, Z. *Základy neurologie*. Praha: Galén 2011, ISBN 978-80-726-2707-3.
BERLIT, P. *Memorix neurologie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1915-3.
KALVACH, P. *Mozkové ischemie a hemoragie*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2765-3.
KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. Praha: Grada 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.
PFEIFFER, J. *Neurologie v rehabilitaci: pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1135-5.
SEIDL, Z. *Neurologie pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 9788024727332.
SEIDL, Z., *Neurologie pro studium i praxi*. 2. vyd. Grada 2015, ISBN 978-80-247-5247-1.
ŠEBLOVÁ, J., KNOR, J. *Urgentní medicína v klinické praxi lékaře*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4434-6.

TYRLÍKOVÁ, I. *Neurologie pro nelékařské obory*. Brno: NCO NZO, 2012, ISBN 978-80-701-3540-2.

DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2.vyd. Praha: Grada 2001. ISBN 80-247-0242-8.

MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v onkologii a paliativní péče	Kód modulu:	P – OPO 01
Nominální délka:	30 hodin (24/6)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01, P – RNM 01		
<p>Anotace modulu ošetrovatelská péče v onkologii: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Informuje o významu primární a sekundární onkologické prevence, o etických a predispozičních faktorech a statistickém výskytu jednotlivých druhů nádorových onemocnění. Seznamuje s odlišnostmi a charakterem pracovišť pro péči a léčbu onkologicky nemocných. Poskytuje informace o jednotlivých klinických stavech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/klientů změněných v souvislosti s onkologickým onemocněním, které významně ovlivňují kvalitu života onkologicky nemocného člověka a jeho rodiny.</p> <p>Anotace modulu paliativní péče: Modul je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako praktický celek a úzce navazuje na předmět „Ošetrovatelská péče o nemocné s onkologickými chorobami“. Seznamuje studenty s novými službami a typy zařízení, která spadají do oblasti následné péče, v nichž je poskytována individuální ošetrovatelská péče nevléčitelně nemocným a umírajícím. Studenty vede k pochopení hospicové péče, která zajišťuje nemocným důstojné umírání, smíření a klidnou smrt, včetně opory jejich nejbližším příbuzným.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu : Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní patofyziologii, etiologii, symptomologii, diagnostiku a terapii onkologických onemocnění; • popíše vyšetřovací metody vztahující se k onkologickým onemocněním; • připraví pacienta/klienta k vyšetření; • specifikuje potřeby pacienta/klienta a jejich příbuzných; • zvládá komunikaci s pacientem/klientem a příbuznými; • provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • charakterizuje formy hospicové péče; • orientuje se v psychosociální a etické problematice pacienta/klienta s nevléčitelným onemocněním a u umírajících; • respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu k pacientům/klientům s onkologickým onemocněním a jejich příbuzným; • respektuje právní, etické a společenské normy v paliativní péči. 			
<p>Obsah modulu Medicínský management Přednášky v onkologii: klinická klasifikace zhoubných nádorů; etiologie a prevence nádorového bujení; obecná symptomatologie; diagnostika nádorů; terapie zhoubných nádorů a její nežádoucí účinky.</p>			

Ošetrovatelský management v onkologii:**Cvičení:**

ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s onkologickým onemocněním;
ošetrovatelský proces u pacienta/klienta v terminálním stádiu a hospicová péče;
psychosociální a etické aspekty nádorových onemocnění;
komunikace s klientem/ příbuzným.

Ošetrovatelský management v paliativní péči:**Cvičení:**

paliativní péče o pacienty / klienty v terminálním stádiu nemoci;
cíle paliativní péče v závislosti na stádiu onemocnění;
obecná a specializovaná paliativní péče;
paliativní léčba nejčastějších symptomů pokročilého onemocnění;
služby a typy zařízení paliativní péče, hospicová péče;
přístup k umírajícím a jejich příbuzným, zajištění důstojného umírání a klidné smrti;
právní, etické a společenské normy v paliativní péči.

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení, seminář,
diskuze, konzultace, řízené samostudium,
multimediální technika.

Způsob ukončení: Z, KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ADAM, Z., KREJČÍ, M., VORLÍČEK, J. *Obecná onkologie*. 1. vyd. Praha: Galén, 2011, ISBN 978-80-7262-715-8.

ADAM, Z., KREJČÍ, M., VORLÍČEK, J. *Speciální onkologie: příznaky, diagnostika a léčba maligních chorob*. 1. vyd. Praha: Galén, 2010, ISBN 978-80-7262-648-9.

DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2. vyd. Praha: Grada 2001. ISBN 80-247-0242-8.

HAKL, M. *Léčba bolesti: současné přístupy k léčbě bolesti a bolestivých syndromů*. 2., dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013, ISBN 978-80-204-2902-5.

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-5412-3.

KRŠKA, Z., HOSKOVEC, D., PETRUŽELKA, L. *Chirurgická onkologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-4284-7.

MARKOVÁ, M. *Sestra a pacient v paliativní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3171-1.

O'CONNOR, M., ARANDA, S. *Paliativní péče: pro sestry všech oborů*. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2005, ISBN 80-247-1295-4.

SVATOŠOVÁ, M. *Hospice a umění doprovázet*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7195-580-1

THEOVA, A. *Paliativní péče a komunikace*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007, ISBN 978-80-87029-24-4.

VORLÍČEK, J., ABRAHÁMOVÁ, J., VORLÍČKOVÁ, H. *Klinická onkologie pro sestry*. 2. vydání Praha: Grada 2012. ISBN 8024777681

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra	53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o seniory	Kód modulu: P – OPS 01
Nominální délka:	24 hodin (18/6)	Počet kreditů: 2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko – praktický	Platnost od:
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01, P – RNM 01	

Anotace modulu:

Modul je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako teoreticko – praktický celek. Seznamuje studenty s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- dokáže specifikovat životní etapu stáří (fyzické, psychické a sociální změny), uvede věkovou klasifikaci;
- vysvětlí zvláštnosti klinického obrazu, průběhu chorob a farmakoterapie ve stáří;
- popíše jednotlivé symptomy a syndromy vyskytující se v preseniu a séniu;
- charakterizuje specifika rehabilitačního ošetrovatelství u seniora;
- vysvětlí hodnotící škály užívané v jednotlivých oblastech;
- zvládá komunikaci s pacientem/klientem;
- orientuje se v psychosociální a etické problematice seniora;
- specifikuje potřeby pacientů/klientů;
- provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- edukuje seniora.

Obsah modulu

Přednášky:

klasifikace stáří z pohledu ontogenetického vývoje;
psychické, fyzické a sociální zvláštnosti ve stáří;
zvláštnosti klinického obrazu, farmakoterapie ve stáří;
hodnotící škály užívané v jednotlivých oblastech péče;
sociální problematika péče o seniory.

Cvičení:

ošetrovatelský proces u pacienta/klienta – seniora;
rehabilitační ošetrovatelství, alternativní přístupy v péči o seniory;
etická problematika péče o starého člověka, problematika osamělého, týraného a zneužívaného seniora;
zvláštnosti edukace pacienta/klienta seniora, zvláštnosti ošetrovatelské péče o seniory;
odlišnosti potřeb pacientů/klientů vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování;
alternativní přístupy v péči o pacienta/klienta seniora v ambulantním a lůžkovém zařízení;
etická problematika péče o starého člověka, problematika osamělého, týraného pacienta/klienta, sociální problematika péče o seniory;

zvláštnosti edukace pacienta/klienta seniora;
zvláštnosti ošetrovatelské péče v komunitní péči;
cílové skupiny komunitní péče.

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení, seminář, diskuze,
procvičování, řízené seminární práce.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-5412-3.

KALVACH, Z. *Geriatrické syndromy*. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2490-4.

KALVACH, Z. *Křehký pacient a primární péče*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4026-3.

KLEVETOVÁ, D., DLABALOVÁ, I. *Motivační prvky při práci se seniory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2169-9.

MALÍKOVÁ, E. *Péče o seniory v pobytových a sociálních zařízeních*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3148-3.

SCHULER, M., OSTER, P. *Geriatric od A do Z*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3013-4.

VENGLÁŘOVÁ, M. *Problematické situace v péči o seniory*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech	Kód modulu:	P-OKO 01
Nominální délka:	42 hodin (30/12)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01, P – RNM 01		
<p>Anotace modulu v oftalmologii: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetrovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o zrak a zabránění vzniku vážnějšího zrakového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s očním onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné a zrakově postižené v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.</p> <p>Anotace modulu v otorinolaryngologii: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetrovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o sluch a zabránění vzniku vážnějšího sluchového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné s poruchami sluchu a onemocněním sluchových orgánů v rámci ambulantních a lůžkových zdravotnických služeb.</p> <p>Anotace modulu v dermatovenerologii: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními postihujícími kůži a pohlavní orgány a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.</p> <p>Anotace modulu ve stomatologii: Modul je koncipován jako teoretický. Rozšiřuje medicínské poznatky v oblasti profesionálního klinického ošetrovatelství v oblasti péče o dutinu ústní. Seznamuje s preventivní péčí ve stomatologii u dětí a dospělých a nejčastějšími klinickými stavy a onemocněními dutiny ústní.</p>			
<p>Předpokládané výsledky modulu: Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní patofyziologii základních onemocnění ve vybraných klinických oborech; • popíše principy vyšetřovacích metod a dokáže vysvětlit jejich podstatu a nároky na pacienta/klienta v návaznosti na lékařskou informaci; • vysvětlí etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních onemocnění; • realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s onemocněními ve vybraných oborech; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; 			

- je schopen zhodnotit celkový stav pacienta/klienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s onemocněními ve vybraných oborech v léčbě a režimových opatřeních;
- dokáže poskytnout radu v problematice kompenzačních pomůcek a poradenských center.

Obsah modulu

Medicínský a ošetrovatelský management

Přednášky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vybraných oborech:

v oftalmologii:

vrozené vady oka;
zánětlivá onemocnění oka;
refrakční vady, astigmatismus;
nemoci okoohybných svalů a nervů;
katarakta a glaukom;
úrazy v oblasti oka a jejich prevence;
neurooftalmologie;
slabozrakost a slepota, sociální a pracovní důsledky.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění:
refrakční vady;
slabozrakost a slepota, sociální a pracovní důsledky;
úrazy v oblasti oka.

Přednášky:

v otorinolaryngologii:

zánětlivá onemocnění v otolaryngologii - onemocnění hrtanu, hltanu, středouší, nosu a vedlejších dutin nosních;
nádorová onemocnění;
poruchy hlasu a řeči;
poruchy sluchu, hluchota;
poruchy sluchově rovnovážného ústrojí;
úrazy a cizí tělesa, prevence úrazů, epistaxe;
vzdělávání a pracovní uplatnění neslyšících, zákon o znakové řeči.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění:

poruchy hlasu a řeči;
poruchy sluchu, hluchota;
úrazy a cizí tělesa, epistaxe.

Přednášky:

v dermatovenerologii:

pyodermie, virová, mykotická a parazitární onemocnění kůže;
dermatitidy a ekzematická onemocnění;
psoriasis vulgaris;
kožní névy, prekancerózy a nádorová onemocnění kůže;
poruchy trofiky kožního krytu na dolních končetinách;
onemocnění mazových žláz;
sexuálně přenosná onemocnění a jejich prevence.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetřovatelských diagnóz, cílů ošetřovatelské péče a plánování ošetřovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných onemocnění.

Přednášky:

ve stomatologii:

zánětlivá onemocnění v dutině ústní;
nádorová onemocnění;
úrazy čelistí a zubů;
zubní kaz;
parodontologie.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetřovatelských diagnóz, cílů ošetřovatelské péče a plánování ošetřovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Prevence zubního kazu;
úrazy čelistí a zubů.

Doporučené postupy výuky

přednášky, cvičení, semináře, diskuze,
interview s klientem, pacientem a jeho rodinou,
demonstrace, procvičování dovedností
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ASTL, J. *Otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku – učební texty pro bakaláře oboru ošetřovatelství*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2053-4.

JIRÁSKOVÁ, M. *Dermatovenerologie*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0636-4.

MAZÁNEK, J. a kol. *Stomatologie*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4865-8.

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3422-4.

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-404-0.

ŠERÝ, J. *Kompendium stomatologie I*. Praha: Triton, 2012. ISBN 978-80-7387-543-5.

ŠLAPÁK, I. a kol. *Dětská otorinolaryngologie*. Mladá fronta, 2013. ISBN 978-80-204-2900-1.

ŠTORK, J. a kol. *Dermatovenerologie*. Praha: Galén, 2008. ISBN 978-80-7262-371-6.

VLKOVÁ, E., PITROVÁ, Š., VLK, F. *Lexikon očního lékařství*. Brno: František Vlk, 2008. ISBN 978-80-239-8906-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská praxe	Kód modulu:	P-OPR 01
Nominální délka:	200 hodin	Počet kreditů:	10
Typ modulu:	Povinný - praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01, P-KOM 01		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický. Cílem modulu je nácvik ošetrovatelských činností a uspokojování individuálních potřeb pacientů/klientů v rámci praktické výuky v zařízeních sekundární zdravotní péče.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje ošetrovatelskou anamnézu na základě získaných informací; • identifikuje základní potřeby pacientů/klientů; • používá a pracuje se zdravotnickou dokumentací; • aktivizuje pacienta/klienta ke spolupráci; • prakticky zvládá ošetrovatelské intervence v návaznosti na výuku v předmětu ošetrovatelské postupy; • využívá potenciálu týmové spolupráce; • dodržuje zásady profylaxe a asepse. 			
Obsah modulu:			
Realizace ošetrovatelských činností a intervencí v nepřímém i přímém kontaktu s pacientem/klientem v návaznosti na osvojené poznatky z modulu ošetrovatelské postupy.			
Doporučené postupy výuky:			
skupinová výuka vedená odbornou učitelkou, pracoviště sekundární zdravotní péče (pracoviště interních a chirurgických oborů).			
Způsob ukončení: Z, KZ			
Hodnocení výsledků studentů:			
Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			

Doporučená literatura:

DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0242-8.

MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.

MAREČKOVÁ, J.-JAROŠOVÁ, D. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetrovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2005, ISBN 80-7368-058-0

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. et al. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-3421-7.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3420-0.

Další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Odborná praxe	Kód modulu:	P – ODP 01
Nominální délka:	53 týdnů /2120 hodin	Počet kreditů:	80
Typ modulu:	Povinný - praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – OSP 01, P – OSE 01, P-OPP 01, P – VKZ 01, P – KOM 01, P – OVP 01, P – ZDP 01, P – ANF 01, P – KLP 01, P – INF 01, P – PAT 01, P – RNM 01, P – FIE 01, P – PRP 01, P – MII 01		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako praktický, probíhá podle plánu praktické výuky, formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízení teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o klienty/pacienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích pod vedením odborného pedagogického pracovníka, zdravotnického pracovníka – všeobecné sestry nebo mentora ze zdravotnického zařízení. Pedagogický pracovník praktického vyučování se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu odpovídá za kvalitu odborné praxe studentů. Výkony prováděné na odborné praxi jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry, který připravuje vyšší odborná škola. Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetrovatelské intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Cílem modulu je vést studenty k poskytování komplexní ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

Odborná praxe probíhá v jednotlivých obdobích a o prázdninách v přirozených podmínkách pracovišť poskytujících zdravotní, sociální a terénní péči na základě smlouvy uzavřené mezi školou a zdravotnickým nebo jiným zařízením.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči o klienta/pacienta metodou ošetrovatelského procesu v rozsahu činností kompetence všeobecné sestry;
- dokáže znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty použít v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta.

Pracoviště odborné praxe:

Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno.

1. Typy pracoviště: zařízení ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb.

2. Náležitosti pracoviště: vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kritéria v oblasti technického zázemí a kvality ošetrovatelské péče celého týmu (ošetrovatelská dokumentace, uplatňování metody ošetrovatelského procesu). Jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění odborné praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

3. Odborná praxe je organizována jako souvislý blok a probíhá na smluvních pracovištích školy pod dohledem odborných vyučujících nebo zdravotnických

pracovníků se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, kteří jsou v pracovně právním vztahu ke škole.

Obsah modulu:

Realizovat odbornou praxi na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Při výběru pracovišť odborné praxe v jednotlivých ročnících postupovat v souladu s odučenými moduly

Pracoviště prevence (krizová centra, poradenská centra...)	2 týdny
Interní oddělení	8 týdnů
Chirurgické oddělení (ambulance, operační sály)	8 týdnů
Gynekologicko – porodnické oddělení	4 týdny
Dětské oddělení	3 týdny
Zařízení následné péče (LDN, D pro seniory, hospic...)	2 týdny
Zařízení terénní péče (agentury domácí péče)	2 týdny
Neurologické oddělení	2 týdny
Geriatrické oddělení	2 týdny
Psychiatrické oddělení (ambulance), gerontopsychiatrické oddělení	2 týdny
Onkologické oddělení	2 týdny
Pracoviště akutní péče (akutní příjem, JIP, ARO, DJ...)	4 týdny
Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.)	12 týdnů

Celkem: **53 týdnů**

1. ročník

Předpokládané výsledky:

Student:

- se orientuje ve struktuře služeb v rámci ambulantní péče, jednotlivých formách ošetrovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče; dokáže zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví;
- se orientuje ve struktuře nemocničních služeb a jejich odborných odděleních, dokáže zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince;
- je schopen využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové;
- využívá a prohlubuje komunikativní dovednosti;
- se orientuje v základní ošetrovatelské dokumentaci;
- zdokonaluje základní ošetrovatelské dovednosti na základních odděleních v rámci lůžkových služeb;
- zdokonaluje zhodnocení aktuálního zdravotního stavu pacientů/klientů, identifikování jejich základních potřeb i plánování ošetrovatelských intervencí související s uspokojováním individuálních potřeb.

Praxe v zimním období vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví SZO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a jednak na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických, terapeutických činností v ambulantních a lůžkových zdravotnických službách. Studenti se seznámí se strukturou služeb v rámci ambulantní péče, jednotlivými formami ošetrovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a naučí se využívat metody zdravotní výchovy

individuální i skupinové. Naučí se základním ošetrovatelským dovednostem na základních odděleních v rámci lůžkových služeb. V letním období je praxe orientována na oblast lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními. Naučí se hodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetrovatelské péče.

Pracoviště:

- Pracoviště prevence 2 týdny
- Interní oddělení 2 týdny
- Chirurgické oddělení 2 týdny
- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.) 1 týden

Prázdninová odborná praxe (4 týdny):

- Interní oddělení 1 týden
- Chirurgické oddělení 1 týden
- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.) 2 týdny

2. ročník

Předpokládané výsledky:

Student:

- se orientuje v zařízeních, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby;
- prohlubuje schopnost hodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince;
- získává a upevňuje praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu;
- zdokonaluje osvojené základní ošetrovatelské dovednosti na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách v rámci lůžkových služeb (hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetrovatelské péče);
- je schopen pracovat s ošetrovatelskou dokumentací pacienta/klienta;
- prohlubuje a zdokonaluje základní komunikativní dovednosti.

Praxe je orientována na oblast ambulantních a lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními, dále se seznámí se službami a zařízeními, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Prohlubují schopnost hodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska ošetrovatelské péče.

Pracoviště:

- Interní oddělení	3 týdny
- Chirurgické oddělení	3 týdny
- Zařízení následné péče	2 týdny
- Gynekologicko – porodnické oddělení	4 týdny
- Dětské oddělení	3 týdny
- Zařízení terénní péče	2 týdny
- Pracoviště dle výběru školy	3 týdny

Prázdninová odborná praxe (4 týdny):

- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.) 4 týdny

3. ročník

Předpokládané výsledky:

Student:

- se orientuje v zařízeních, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby;
- poskytuje péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů;
- poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči metodou ošetrovatelského procesu;
- prohlubuje a upevňuje znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče pacientům/klientům na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách;
- dokáže znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty použít v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta;
- prohlubuje a zdokonaluje komunikativní dovednosti.

Praxe je orientována na oblast ambulantních, lůžkových a domácích služeb. Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů, dále pak na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách pracují metodou ošetrovatelského procesu. Prohloubí si znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče klientům/pacientům v zařízeních následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Edukují a provádějí zdravotní výchovu jednotlivců i skupin a přebírají odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči.

Pracoviště:

- Interní oddělení	2 týdny
- Chirurgické oddělení	2 týdny
- Neurologické oddělení	2 týdny
- Geriatrické oddělení	2 týdny
- Psychiatrické oddělení	2 týdny
- Onkologické oddělení	2 týdny
- Pracoviště akutní péče	4 týdny
- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.)	2 týdny

Doporučené postupy výuky:

odborná praxe v přímém kontaktu s klientem/pacientem;
konzultace;
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, ZK**Hodnocení výsledků studentů:**

obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. et al. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-3421-7.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3420-0.

Další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti.

DOENGES, E., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.

WORKMAN, B.,A., BENNETT, C. *Klíčové dovednosti sester*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1714-X.

Další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti.

